

OBČINA AJDOVŠČINA

Župan

Cesta 5. maja 6a

5270 Ajdovščina

t / 05 36 59 110

e / obcina@ajdovscina.si

w / www.ajdovscina.si

Številka: 007-4/2022

Datum: 20. 10. 2023

Občinski svet Občine Ajdovščina

Zadeva: Strategija za mlade v občini Ajdovščini 2024-2028

Predlagatelj: Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina

Gradivo pripravil: Mladinski svet Ajdovščina in Oddelek za družbene zadeve

Pristojno delovno telo: Odbor za družbene zadeve

11. točka 9. seje Občinskega sveta Občine Ajdovščina

Predlagam, da Občinski svet Občine Ajdovščina na svoji 9. redni seji dne 9. 11. 2023, obravnava in sprejme:

Predlog sklepa:

Na podlagi 27. člena Zakonu o javnem interesu v mladinskem sektorju (Uradni list RS, št. 42/2010 in 21/2018 ZNOrg) in 18. člena Statuta Občine Ajdovščina (Uradni list RS št. 79/22) je Občinski svet Občine Ajdovščina na svoji 9. redni seji dne _____ sprejel naslednji

Sklep

Občinski svet Občine Ajdovščina sprejme Strategijo za mlade v občini Ajdovščina 2024–2028.

Številka: 007-4/2022

Datum:

Tadej Beočanin, l. r.
župan

Obrazložitev:

1. Pravni temelj

Priprava Strategije za mlade v občini Ajdovščina 2024-2028 (v nadaljevanju Strategija) temelji na Zakonu o javnem interesu v mladinskem sektorju (Uradni list RS, št. 42/2010 in 21/2018), ki določa, da so za uresničevanje javnega interesa v mladinskem sektorju na lokalni ravni pristojni organi samoupravne lokalne skupnosti. 27. člen navedenega zakona določa, da samoupravna lokalna skupnost lahko uresničuje mladinsko politiko na lokalni ravni tako, da: sprejme lokalni program za mladino, ustanovi delovno ali posvetovalno telo za mladinska vprašanja, finančno podpira programe v mladinskem sektorju ter izvaja druge ukrepe.

2. Razlogi za sprejem ter cilji in poglobitve rešitve

Z letom 2023 se izteče obdobje veljavnosti Strategije za mlade za obdobje 2019–2023, ki jo je sprejel občinski svet v letu 2018. V tekočem letu je Mladinski svet Ajdovščina izpeljal potrebne aktivnosti za pripravo nove strategije. Namen strategije je tudi za nadaljnjih pet let vzpostaviti dolgoročno sistemsko podporno okolje za razvoj mladinske politike in mladinske dejavnosti v občini Ajdovščina ter s tem zagotoviti pogoje za uspešno integracijo mladih v posamezne dele življenja lokalne skupnosti, predvsem pa spodbuditi čim hitrejše osamosvajanje mladih in

njihovo aktivno družbeno participacijo v lokalnem okolju. Cilji in ukrepi zadevajo naslednja področja: izobraževanje, zaposlovanje, stanovanjska politika, participacija in informiranje, mladinsko organiziranje, sociala in prostovoljstvo, mobilnost, prosti čas, družbeno-kulturne dejavnosti in šport.

V okviru projekta priprave strategije je Mladinski svet Ajdovščina med mladimi iz občine zbral mnenja in predloge o obstoječemu in prihodnjem delovanju občine na področju mladine, raziskoval želje in potrebe mladih s področij življenja in dela v občini ter analiziral obstoječe delovanje na področju mladine s strani občinske uprave, javnih zavodov in organizacij v mladinskem sektorju. Na podlagi raziskav je bila oblikovana pričujoča Strategija, ki na eni strani upošteva obstoječe delovanje Občine na področju mladine ter na drugi strani potrebe mladih, in sicer z namenom doseganja optimalne učinkovitosti njene realizacije.

3. Ocena finančnih in drugih posledic sprejema Strategije

Višina potrebnih sredstev za izvajanje Strategije bo odvisna od vključevanja ciljev Strategije v vsakoletne proračune občine.

Številka: 007-4/2022

Datum: 20. 10. 2023

Tadej Beočanin, l. r.
župan

POROČILO:

Na seji dne 25. 10. 2023 je **Odbor za družbene zadeve** obravnaval Strategijo za mlade v občini Ajdovščina 2024-2028 in k njej podal pozitivno mnenje, zato predlaga, da jo Občinski svet potrdi in sprejme.

Datum: 26. 10. 2023

Predsednik odbora za
družbene zadeve

Vilko Brus, l. r.

STRATEGIJA ZA MLADE V OBČINI AJDOVŠČINA 2024-2028

Vsebina

1.	UVOD	1
2.	POLITIČNI OKVIR	4
2.1.	Mladi in lokalna skupnost	4
2.2.	Zakonodajna ureditev mladinskega sektorja	6
2.3.	Strateško urejanje področja mladine v občini Ajdovščina	7
3.	OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV, STATISTIKA NA PODROČJU MLADINE	9
3.1.	Osnovni pojmi	9
3.2.	Statistika na področju mladine v občini Ajdovščina.....	10
4.	AKTUALNO STANJE NA PODROČJU MLADINE V OBČINI (MLADI, MLADINSKE ORGANIZACIJE, UKREPI IN FINANCIRANJE OBČINE).....	13
4.1.	Ukrepi Občine Ajdovščina	13
4.2.	Mladinska dejavnost	16
4.3.	Mnenje mladih	18
4.4.	Povzetek analize za pripravo Strategije za mlade 2023–2028	19
5.	KLJUČNE USMERITVE RAZVOJA LOKALNE MLADINSKE POLITIKE V OBČINI AJDOVŠČINA ..	21
6.	STRATEŠKI CILJI IN UKREPI	22
6.1.	Izobraževanje	22
6.2.	Zaposlovanje	27
6.3.	Stanovanjska politika	32
6.4.	Participacija in informiranje	36
6.5.	Mladinsko organiziranje	39
6.6.	Sociala in prostovoljstvo	42
6.7.	Mobilnost, prosti čas, družbeno-kulturne dejavnosti in šport.....	44
7.	URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE URESNIČEVANJA STRATEGIJE	47
8.	VIRI IN LITERATURA	48

1.UVOD

Pred nami je tretja strategija za mlade v občini Ajdovščina, ki velja za obdobje od začetka leta 2024 do vključno leta 2028, za obdobje petih let. Sestavljena je na podlagi uspešnih ukrepov iz prejšnjih dveh strategij. Prva strategija za mlade v občini Ajdovščina je bila sicer pripravljena za obdobje od leta 2013 do vključno leta 2018, druga pa za obdobje od leta 2019 do vključno leta 2023. Strategija za mlade v občini Ajdovščina 2024 – 2028 je nadgrajena – prilagojena trenutnemu stanju in potrebam mladih ter celotnega mladinskega sektorja v občini Ajdovščina.

Glavna akterja pri pripravi in upravljanju strategije sta Mladinski svet Ajdovščina (v nadaljevanju tudi MSA) in Občina Ajdovščina (v nadaljevanju tudi Občina).

V tem okvirju so temeljni cilji strategije:

- utemeljeno usmeriti prihodnji razvoj mladinskega sektorja v občini Ajdovščina;
- določiti vsebino in obseg ukrepov Občine Ajdovščina za razvoj mladinskega sektorja, ki se financirajo ali sofinancirajo iz proračuna občine;
- opredeliti razvojne in strokovne naloge za razvoj mladinskega sektorja v občini;
- opredeliti okvirna merila in cilje za finančno ovrednotenje in
- opredeliti postopke poročanja in vrednotenja uresničevanja programa.

Mladinski svet Ajdovščina je tako, v sodelovanju z Občino Ajdovščina, v času od januarja do junija 2023 izvajal projekt Strategija za mlade, namenjen vsebinski podpori Občini pri pripravi lokalne strategije za mlade na podlagi Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju.

V okviru projekta je MSA med mladimi iz občine Ajdovščina zbral mnenja o obstoječem in predloge o prihodnjem delovanju Občine na področju mladine, raziskoval želje in potrebe mladih s področij življenja in dela v občini ter analiziral obstoječe delovanje na področju mladine s strani občinske uprave, javnih zavodov in organizacij v mladinskem sektorju. Mladinski svet Ajdovščina je pripravil štiri raziskave na področju mladine v občini, in sicer:

Analizo ukrepov in aktivnosti Občine Ajdovščina na področju mladine

- a. Analiza predstavlja celovit pregled obstoječih mehanizmov in aktivnosti, ki se v občini izvajajo z namenom izboljšanja položaja mladih, vključevanja mladih v vse dimenzije javnega življenja in zagotavljanja kakovostnega prehoda mladih iz otroštva v odraslost, hkrati pa opredeljuje njihove prednosti in slabosti ter poskuša oceniti njihovo učinkovitost.
- b. Analiza je namenjena celoviti seznanitvi s podatki o ukrepih na področjih izobraževanja, zaposlovanja, stanovanjske politike, mobilnosti, zdravja, prostega časa in družbeno-kulturnih dejavnosti, mladinskega organiziranja in mladinskega dela, informiranja in participacije v procesih odločanja, ki jih za družbeno skupino mladih že uresničuje občinska uprava.
- c. Analiza je bila pripravljena na podlagi obstoječih pravnih aktov ter prakse občine v zadnjih letih.

Analizo mladinske dejavnosti v občini Ajdovščina

- a. Analiza predstavlja pregled obstoječih organizacij v mladinskem sektorju v Ajdovščini ter njihovih aktivnosti.
- b. Analiza je namenjena celoviti seznaitvi s stanjem na področju mladinskega organiziranja ter mladinske dejavnosti, ki jo v Ajdovščini za družbeno skupino mladih že uresničujejo organizacije v mladinskem sektorju.
- c. Analiza je bila pripravljena v okviru Mladinskega sveta Ajdovščina in v sodelovanju z organizacijami v mladinskem sektorju, ki delujejo na ravni občine Ajdovščina. Opravljeni so bili tudi poglobljeni intervjuji z nekaterimi mladinskimi delavci iz različnih organizacij za mlade.

Analizo rezultatov ankete med mladimi v občini Ajdovščina

- a. Analiza predstavlja celovit pregled mnenj in stališč mladih na področjih mladinske politike v občini.
- b. Namen analize je bil pridobiti sliko stanja, poznavanja in zavedanja o vlogi in položaju mladih ter o stopnji zavedanja in vključenosti mladih v odločevalske procese v lokalni skupnosti.
- c. Analiza je bila pripravljena na podlagi rezultatov ankete med mladimi, v kateri je sodelovalo 300 mladih občank in občanov.

Delavnice za mlade

- a. Delavnice za mlade so se izvajale v mestu Ajdovščina ter po krajevnih skupnostih. Mladi so na delavnicah predstavili svoje ideje, pričakovanja in potrebe na vseh področjih javnega življenja, ki jih neposredno ali posredno zadevajo.
- b. Skupaj je bilo izvedenih 10 delavnic za pripravo nove strategije za mlade, udeležilo se jih je več kot 100 mladih med 15. in 29. letom starosti.

Na podlagi raziskav je bila oblikovana pričujoča strategija, ki na eni strani upošteva obstoječe delovanje Občine Ajdovščina na področju mladine, na drugi strani pa ustreza resničnim potrebam mladih. Vlogo v procesu oblikovanja strategije so s sodelovanjem pri pripravi izhodiščnih dokumentov oz. raziskav poleg občinske uprave in MSA imeli tudi:

- mlade občanke in občani med 15. in 34. letom starosti,
- organizacije v mladinskem sektorju,
- relevantni javni zavodi (Ljudska univerza Ajdovščina, Lavričeva knjižnica Ajdovščina, Zavod za šport Ajdovščina – NOE Mladinski in kulturni center Hiša mladih Ajdovščina, Osnovna šola Col, Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina, Osnovna šola Šturje, Osnovna šola Dobravlje, Osnovna šola Otlica, Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina, Javni zavod za turizem Vipavska dolina in Nova Gorica), ki so poleg občinske uprave ključni nosilci ukrepov za mlade na ravni občine.

Mnenja mladih občank in občanov ter organizacij v mladinskem sektorju so zbirali v organizaciji MSA v času od januarja do konca junija 2023 na različne načine, in sicer:

- na srečanju mladih in lokalnih odločevalcev ter drugih predstavnikov Občine,
- na delavnicah za mlade v izvedbi usposobljenih mladinskih voditeljev – teh je bilo deset:
 - delavnica s predstavniki dijaške skupnosti SŠ Veno Pilon Ajdovščina,
 - delavnica s predstavniki ajdovskih osnovnih šol: OŠ Col, OŠ Otlica, OŠ Šturje, OŠ Danila Lokarja in OŠ Dobravlje,
 - delavnica za ostale mlade v MKC Hiša mladih,
 - delavnice po krajevnih skupnostih: Dobravlje, Selo, Lokavec, Col, Predmeja, Budanje, Stomaž,
- preko spletne ankete, ki je bila objavljena na portalu 1ka,
- prek elektronskega poštne predala,
- prek spletnega mesta na socialnem omrežju Facebook,
- preko socialnega omrežja Instagram.

Z uveljavitvijo lokalne strategije za mlade si Občina Ajdovščina prizadeva nadaljevanje komunikacije med mladimi in odločevalci na lokalni ravni. Tako lokalna strategija za mladino ne le spodbuja, pač pa tudi vzpostavlja kontinuirani dialog med obema skupinama, v tem okvirju pa sledi dolgoročnemu izboljšanju učinkovitosti mladinskih pobud, participacije mladih ter vzajemnosti prenosa idej in odločitev v mladinskem sektorju na ravni občine.

2. POLITIČNI OKVIR

2.1. Mladi in lokalna skupnost

Ugotavljanje dejanskega položaja mladine v družbi na različnih ravneh in pridobitev strokovnih podlag, na katerih se lahko poglobljeno in dolgoročno spremlja stanje mladine, predstavljata pomemben korak k oblikovanju politik, ki naslavljajo potrebe mladih in izzive sodobne družbe. Tak pristop omogoča sistemsko spremljanje družbenega položaja mladih in posledično celosten pristop pri razvoju mladinskih politik in pri izvajanju aktivnosti, ki jih za mlade izvaja mladinski sektor. Oblikovanje in izvajanje sodobnih politik temelji na dokazih in področje mladine ni in ne sme biti nobena izjema (Mladina 2020, 8).

Demografski trendi so jasni in zaskrbljujoči, saj odpirajo mnogo vprašanj, ki niso pomembna zgolj za mlade, ampak tudi za celotno družbo, ki nujno potrebuje spremembe, pred tem pa seveda tudi ustrezne ukrepe, če želimo zagotoviti vsem prebivalcem dostojno življenje. Ne gre namreč zgolj za zagotavljanje pokojninske blagajne in dolgotrajne oskrbe, ampak tudi za položaj mladih, ki ne bodo zgolj pregovorno, ampak tudi dejansko nosili breme demografskih sprememb. Ugotovitve raziskav o osamljenosti, zaskrbljenosti, povečanem stresu in znatnem upadu splošnega zadovoljstva mladih z življenjem so izredno zaskrbljujoče.

Duševno zdravje je izrednega pomena za zdravje posameznika in družbe kot celote. Dejstvo, da so mladi v Sloveniji v zadnjem desetletju bistveno spremenili pričakovanja in vse bolj pristajajo na negotovost pri zaposlovanju, da vedno težje rešujejo stanovanjski problem, ne krepi duševnega zdravja, vpliva pa tudi na gospodarstvo, izobraževanje in vrednote, ki gradijo našo zahodnoevropsko civilizacijo. Raziskava Mladina 2020 kaže tudi na to, da so se v preteklosti na podlagi predhodnih raziskav sprejeli ukrepe, ki so pozitivno vplivali na mlade, ki vse bolj skrbijo za svoje zdravje, so športno bolj aktivni, se vse bolj zanimajo za kulturo in politiko, veliko se izobražujejo, vse več tudi v obliki neformalnega in priložnostnega izobraževanja (Mladina 2020, 9).

Družbeni položaj mladih se je v zadnjih letih nekoliko izboljšal, še vedno pa je potrebno mladim, kot eni izmed bolj ranljivih družbenih skupin, nameniti skrb in pomoč za osamosvojitve v svet odraslosti. Med mladimi je še vedno visoka stopnja nestabilnih zaposlitev, ki so nestalne in manj kakovostne oblike zaposlovanja, posledično pa se večja tudi finančna odvisnost mladih od staršev, občutek negotovosti in časovni okvir pri oblikovanju lastne družine in odselitvi od doma.

Mladost se zato ne more pojmovati kot obdobje sorazmerno predvidljivega prehoda iz gotovega otroštva v gotovo odraslost s stabilno zaposlitvijo in na novo ustvarjeno družino. Namesto tega se pojavi tako imenovano podaljšano otroštvo (mladost), ki pomeni vsaj delno odvisnost od staršev in se pogosto zavleče v štirideseta leta. Takšno stanje ne prinaša pozitivnih učinkov ne mladim ne skupnosti. Mladi (pre)dolgo ne postanejo samostojni, se kasneje in manj pogosto odločajo za ustvarjanje lastne družine in prevzemanje odgovornosti v življenju nasploh.

Na različnih področjih življenja se kaže, da je tudi epidemija COVID 19 pomembno zaznamovala življenja mladih, njihove občutke, stališča in vedenja (Mladina 2020, 45), kar še dodatno postavi pod izziv mlade – ne samo njihovo prihodnost ampak tudi sedanost oziroma trenutno stanje in življenjske razmere.

Kljub demografskim spremembam in zmanjševanju odstotka deleža prebivalcev mladih je skrajni čas, da se obrnemo k mladim in skupaj z njimi načrtujemo poti in oblikujemo politike, ki bodo vodile v družbo zdravih, uspešnih in zadovoljnih posameznikov ter s tem v trajnostno naravnano družbo, v kateri bo prostor za vse nas in prihodnje generacije.

Na doseganje avtonomije mladih (ugotavlja se višja stopnja avtonomije mladih) vplivajo dejavniki, kot so izobraževanje, služba, bivalne razmere, njihova informiranost in participacija v različnih institucijah. Zaskrbljujoče je, da velik delež mladih ni deležen pogojev, ki bi jim omogočali, da bi trdno, odločno in uspešno stopali proti odraslosti. Zagotavljanje prijaznejšega okolja mladim je nujen korak na poti do izboljšanja njihovega položaja v skupnosti in posledično vodi do zagotavljanja trajnostnega družbenega razvoja.

Kot navaja revidirana Evropska listina o vključevanju mladih v lokalno in regionalno življenje, ki jo je v letu 2003 sprejel Kongres lokalnih in regionalnih skupnosti Evrope, so izmed nosilcev upravljanja z družbo mladim najbližje prav lokalne oblasti, zato v njihovem življenju in razvoju igrajo pomembno vlogo. Redki primeri dobrih praks sodelovanja mladih v lokalnem okolju z lokalnimi oblastmi dokazujejo, da vseobsegajoče sodelovanje mladih v soustvarjanju družbe občutno krepi kakovost življenja v lokalni skupnosti, medtem ko v številnih primerih slabo vključevanje mladih v strukture lokalne demokracije in pomanjkanje ukrepov za izboljšanje položaja mladih povzročata zapuščanje lokalnih okolij s strani mladih in posledično izgubo enega izmed ključnih človeških virov, ki skrbi za uspešen in trajnostni razvoj lokalne skupnosti. Ne nazadnje šibka oziroma nična finančna podpora mladinske dejavnosti s strani lokalnih oblasti povzroča velike težave pri vzdrževanju mladinskih struktur, kar mladim še dodatno otežuje aktivno participacijo v lokalni skupnosti.

V tem kontekstu Občina Ajdovščina svoj prispevek prepoznava v zagotavljanju prostora, v katerem lahko mladi razvijajo svoje kompetence in veščine ter dosegajo svoje cilje, se razvijajo v avtonomne družbeno odgovorne odrasle ter aktivno sooblikujejo skupnost, v kateri bo kakovost življenja uživalo celotno lokalno prebivalstvo. Za doseganje tovrstnega cilja je treba ohraniti in krepiti sodelovanje z mladimi in mladinskimi organizacijami, ki delujejo v občini, hkrati pa razširiti oblikovanje in implementacijo ukrepov različnih sektorskih lokalnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti, tj. v pospeševanje lokalnih mladinskih politik, kot so zaposlovanje mladih, izobraževanje mladih, stanovanjska in socialna politika. Občina Ajdovščina lahko na teh področjih v okviru svojih pristojnosti pomembno prispeva k izboljšanju položaja mladih v družbi in k njihovem uspešnemu prehajanju v obdobje odraslosti. Pri tem je ključnega pomena sodelovanje in vključevanje mladih v procese oblikovanja lokalnih politik. Dejstvo je namreč, da je uspeh ukrepov mladinske politike pogojen z implementacijo in sooblikovanjem mladih pri sprejemanju teh ukrepov na lokalnih ravneh. Na ta način so ukrepi prilagojeni realnim potrebam mladih in kot taki proizvajajo najbolj optimalne učinke.

Lokalna strategija za mlade je temeljni kamen lokalne skupnosti, v katerem lokalna skupnost prepozna javni interes na področju mladine ter predvidi načine za polno uresničevanje tega javnega interesa. Na drugi strani pa je strategija orodje mladih, da tekom njene priprave sami tlakujejo pogoje svojega organiziranja ter da si skozi strategijo sami določijo načine, področja in stopnje vključenosti v demokratične procese odločanja v lokalni skupnosti.

Lokalna strategija za mlade tako predstavlja medij med dvema svetovoma, njena temeljna naloga in učinek sta povezovanje ter vključevanje obeh prek vzajemnih procesov učenja, medgeneracijske solidarnosti in soodločanja za delovanje in kakovostno življenje vseh segmentov lokalne skupnosti.

2.2. Zakonodajna ureditev mladinskega sektorja

V slovenski zakonodaji mladinski sektor posebej urejata dva zakona, in sicer Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (Uradni list RS, št. 42/10 in 21/18 – ZNOrg – v nadaljevanju tudi ZJIMS) in Zakon o mladinskih svetih (Uradni list RS, št. 70/00 in 42/10 - v nadaljevanju tudi ZMS). Z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju se opredeljuje mladinski sektor in določata javni interes ter način uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju (1. člen ZJIMS), Zakon o mladinskih svetih pa ureja položaj, delovanje, dejavnost ter financiranje Mladinskega sveta Slovenije in mladinskih svetov lokalnih skupnosti (1. člen ZMS). Oba zakona med drugim predvidevata tudi pristojnosti lokalnih skupnosti v mladinskem sektorju.

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (v nadaljevanju: ZJIMS)

Kot določa ZJIMS, so samoupravne lokalne skupnosti, poleg države, nosilke javnega interesa v mladinskem sektorju. Za uresničevanje javnega interesa v mladinskem sektorju so na lokalni ravni pristojni organi samoupravne lokalne skupnosti (6. člen ZJIMS). Pri uresničevanju javnega interesa v mladinskem sektorju morajo država in samoupravne lokalne skupnosti sodelovati z organizacijami v mladinskem sektorju (9. člen ZJIMS).

Komplementarnost lokalnih in državnih ukrepov bi morala izhajati kot usklajen sistem ukrepov, vendar je mnogokrat (že na ravni države same) mladinska politika skupek nepovezanih ukrepov. Večjo koherentnost med nivoji in ukrepi mladinske politike je ZJIMS načrtoval z opredelitvijo javnega interesa v mladinskem sektorju in sicer kot:

- zagotavljanje normativnih in drugih pogojev za razvoj področij mladinskega dela in vključevanja mladinskega vidika v strategije, politike ter ukrepe, ki vplivajo na mlade,
- zagotavljanje finančne podpore mladinskim programom in programom za mlade, vključno s podporo mladinski infrastrukturi.

Občina lahko (ZJIMS, 27. člen) mladinsko politiko na lokalni ravni izvaja skladno z lastnimi interesi, potrebami, zmožnostmi in okoliščinami, kot so število in struktura prebivalcev, ekonomska moč ter prostorske in kadrovske zmogljivosti v mladinskem sektorju. Pri tem jim ZJIMS ponudi nekatere konkretne predloge in sicer:

- sprejetje lokalnega programa za mladino,
- ustanovitev delovnega ali posvetovalnega telesa za mladinska vprašanja,
- finančno podporo programom v mladinskem sektorju in
- izvajanje drugih ukrepov v mladinskem sektorju v skladu z zakonom.

Občina mora poleg tega za sofinanciranje programov v mladinskem sektorju na lokalni ravni smiselno uporabljati določbe ZJIMS (27. člen ZJIMS), ki se nanašajo na sofinanciranje programov v mladinskem sektorju na nacionalni ravni. ZJIMS na tem področju sofinanciranje opredeli predvsem s pripravo javnih pozivov in javnih razpisov na področju mladinskega sektorja, ki se vsebinsko vežejo na področja mladinskega sektorja, ki jih opredeljuje zakon. Posredni načini sofinanciranja mladinskih programov so opredeljeni tudi z zagotavljanjem mladinske infrastrukture in oblikovanjem ustreznih ukrepov za razvoj mladinskega dela in mladinske politike na lokalni ravni. ZJIMS pa ne nazadnje opredeli tudi možnost lokalnih skupnosti, da za izvajanje programov za mlade in za mladinskega dela na lokalni ravni ustanovijo mladinski center (ZJIMS, 28. člen).

Zakon o mladinskih svetih

ZMS je namenjen predvsem definiranju položaja, funkcij, delovanja in financiranja mladinskih svetov, a se na nekaterih točkah dotika tudi odnosa med mladinskim svetom lokalne skupnosti in občino, zaradi česar velja nekatere njegove elemente posebej predstaviti.

ZMS opredeli mladinski svet lokalne skupnosti (v nadaljevanju: MSLS) kot pravno osebo zasebnega prava, v okviru katere se združujejo mladinske organizacije, opredeljene v zakonu, ki ureja javni interes mladinskega sektorja s sedežem v dotični samoupravni lokalni skupnosti (ZMS, 2. člen). Naloge MSLS so predvsem:

- izvajanje in sodelovanje pri izvajanju mladinskega dela in drugih dejavnosti na področjih mladinskega sektorja v skladu z zakonom, ki ureja javni interes v mladinskem sektorju,
- zagotavljanje pogojev za delovanje in razvoj interesnih oblik združevanja mladih,
- omogočanje sodelovanja mladih pri sprejemanju zakonskih in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih,
- opravljanje drugih nalog za uveljavljanje interesov mladih, opredeljenih s temeljnim aktom (5. člen ZMS).

Občina oziroma njeni organi so po ZMS v tistih lokalnih skupnostih, kjer obstajajo MSLS, pred določanjem predlogov predpisov, ki neposredno vplivajo na življenje in delo mladih, dolžni o tem obvestiti MSLS (ZMS, 6. člen).

Poleg tega se MSLS po ZMS med drugim financirajo tudi iz proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti. Tako lahko občinski svet Občine, v kateri deluje MSLS, v proračunu občine predvidi sredstva, ki so namenjena za delovanje MSLS na podlagi predloženega programa (ZMS, 7. člen).

2.3. Strateško urejanje področja mladine v občini Ajdovščina

Občina Ajdovščina je v letu 2008 z Odlokom o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za šport Ajdovščina (Uradni list RS, št. 107/2008) ustanovila Mladinski center Hiša mladih Ajdovščina kot notranjo organizacijsko enoto javnega zavoda Zavod za šport Ajdovščina. V letu 2017 je bil naveden odlok spremenjen in sicer se je Mladinski center Hiša mladih Ajdovščina preoblikoval v Mladinski kulturni center Hiša mladih Ajdovščina, kar je zavodu omogočilo širitev in obogatitev svojega programa.

Leta 2009 je Občina Ajdovščina tudi sprejela prvi Pravilnik o sofinanciranju mladinskih in otroških programov in projektov ter letovanj (Uradni list RS, št. 113/2009). Zadnji Pravilnik o sofinanciranju mladinskih in otroških programov in projektov ter letovanj pa je bil sprejet na 4. redni seji Občinskega sveta Občine Ajdovščina, dne 2. 3. 2023.

Občina Ajdovščina vsake dve leti izvede tudi program Moja pobuda, participativni proračun za pobude občanov in občanov, kjer so pod posebno kategorijo zavedeni tudi mladi pod nazivom Moja pobuda za mlade.

Občina Ajdovščina vsako leto v občinskem proračunu zagotavlja sredstva za mladinske programe in projekte. V letih 2009 in 2010 je iz občinskega proračuna zagotovila tudi izredna

sredstva za izgradnjo mladinske infrastrukture. V letu 2011 je bil tako zgrajen objekt mladinskega centra in hotela Ajdovščina, Hiša mladih, kjer imajo trenutno svoje prostore tudi mladinske organizacije in organizacije za mlade.

Leta 2013 je bila pripravljena prva Strategija za mlade v občini Ajdovščina. Ta je bila pripravljena za obdobje šestih let. Izvajala se je na različnih za mlade pomembnih področjih. Uspešnost izvedbe ukrepov, ki so bili zastavljeni v Strategiji za mlade v občini Ajdovščina 2013 - 2018, je bila zelo visoka.

V letu 2019 je bila pripravljena druga Strategija za mlade v občini Ajdovščina. Ta je bila pripravljena za obdobje petih let. Prav tako kot predhodna se je izvajala za različna področja delovanja in življenja mladih in tudi uspešnost izvedbe ukrepov Strategije za mlade v občini Ajdovščina 2019 – 2023 ocenjujemo kot izredno visoko.

Razlog za pripravo nove strategije je nadaljevanje izpolnjevanja nalog na področju uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju, s celovito ureditvijo položaja mladih v občini. S tem okvirjem se želi doseči tudi dolgoročna opredelitev podpornega okolja mladinskega organiziranja in mladinskega dela v občini in kontinuirano sodelovanje mladih pri odločanju o zanje pomembnih stvareh v lokalni skupnosti za doseganje bolj avtonomnega in kakovostnega prehoda mladih v odraslost.

Položaj mladih je potrebno celovito in načrtno urejati. Le s kontinuiranim in načrtnim obravnavanjem mladine lahko Občina Ajdovščina zagotavlja boljše sistemske pogoje za doseganje avtonomije mladih, za razvoj mladinskega dela in mladinske politike v občini.

3. OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV, STATISTIKA NA PODROČJU MLADINE

3.1. Osnovni pojmi

Področje mladine v občini Ajdovščina opredeljujejo spodaj navedeni temeljni pojmi, ki so oblikovani na podlagi Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju in 2. člena Pravilnika o sofinanciranju mladinskih in otroških programov in projektov ter letovanj v občini Ajdovščina.

»**Mladi**« so mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15 do dopolnjenih 29 let, ki živijo, delajo ali se izobražujejo v občini.

»**Mladinski sektor**« so področja, na katerih v občini poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinskega dela, in sicer:

- avtonomija mladih,
- neformalno učenje in usposabljanje ter večanje kompetenc mladih,
- dostop mladih do trga delovne sile in razvoj podjetnosti mladih,
- skrb za mlade z manj priložnostmi v družbi,
- prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje mladih,
- mobilnost mladih in mednarodno povezovanje,
- zdrav način življenja in preprečevanje različnih oblik odvisnosti mladih,
- dostop mladih do kulturnih dobrin in spodbujanje ustvarjalnosti ter inovativnosti mladih in
- sodelovanje mladih pri upravljanju javnih zadev v družbi.

»**Mladinsko delo**« je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve.

»**Lokalna mladinska politika**« je usklajen nabor ukrepov različnih sektorskih lokalnih javnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti in ustreznih podpornih mehanizmov za razvoj mladinskega dela ter delovanja mladinskih organizacij, ki poteka v sodelovanju z avtonomnimi in demokratičnimi reprezentativnimi predstavniki mladinskih organizacij ter strokovnimi in drugimi organizacijami.

»**Organizacija v mladinskem sektorju**« je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju na območju občine, je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet in ima sedež v občini.

»**Mladinska organizacija**« v občini je avtonomno, demokratično, prostovoljno in samostojno združenje otrok in/ali mladih, ki ima najmanj 90 % članstva v starosti do 29 let in najmanj 70 % članov vodstva v starosti od 15 do 29 let, ima sedež v občini in s svojim delovanjem na območju občine omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo. Organizirana je kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične

stranke s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju.

»**Organizacija za mlade**« je neprofitna pravna oseba s sedežem v občini, ki na območju občine izvaja dejavnosti, namenjene tudi uveljavljanju interesov otrok in/ali mladih, vendar teh aktivnosti ne upravljajo, pripravljajo, izvajajo in vrednotijo mladi. Organizirana je kot zavod, ustanova ali zadruga.

»**Mladinski center**« je osrednja organizacija za mlade. Osnovni namen mladinskega centra je neformalna socializacija in vključevanje organizirane in neorganizirane mladine v lokalnem okolju v preventivne, neformalno-izobraževalne, prostovoljne, kulturne, socializacijske, prostočasne in druge animacijske aktivnosti kot tudi omogočanje raznovrstnih mladinskih iniciativ. V njem se izvajajo programi v mladinskem sektorju in mladinsko delo na lokalni ravni. Ima več različnih funkcij: preventivno, asociativno, servisno, informativno, izobraževalno in razvojno.

»**Mladinski svet lokalne skupnosti**« je krovna mladinska organizacija, ki ima sedež v občini in je organizirana v skladu z zakonom, ki opredeljuje mladinske svete. Mladinski svet ima v občini status mladinskega predstavništva. Zastopa interese mladih in mladinskih organizacij pri lokalnih (občinskih) oblasteh in se z njimi dogovarja o aktivnostih, sredstvih ter infrastrukturi, ki bo namenjena mladim. Prav tako ima v skladu z Zakonom o mladinskih svetih (ZMS, 6. člen) pravico do dajanja mnenj v vseh zadevah, ki se jih obravnava v občinskih organih in zadevajo mlade. Poleg tega s svojim delovanjem spodbuja dejavnost mladinskih organizacij ter skrbi za informiranje njihovega članstva in širše javnosti o politiki lokalne skupnosti predvsem na področjih, ki zadevajo mlade.

»**Mladinska infrastruktura**« je fizični prostor (zemljišče ali stavba oziroma del stavbe), ki je na območju občine namenjen predvsem mladim za izvajanje mladinskega dela.

»**Mladinski program**« je skupek mladinskih dejavnosti, ki ga v občini izvaja mladinska organizacija ali organizacija za mlade z namenom doseganja svojega osnovnega poslanstva. Poteka nepretrgoma skozi večji del leta, in sicer vsaj 30 tednov v letu, ter vključuje vsaj 15 aktivnih udeležencev.

»**Mladinski projekt**« je posamična aktivnost izvajalca v občini, ki ima datumsko opredeljen začetek in konec, kot je na primer prireditve ali druga enkratna akcija.

3.2. Statistika na področju mladine v občini Ajdovščina

V občini Ajdovščina je 2.771 mladih v starosti med 15 in 29 let, od tega 1.471 moških in 1.354 žensk. Največje število med njimi spada v starostno skupino od 25 do 29 let. Mladi predstavljajo 13,99-odstotni delež prebivalstva občine.

Vrsta terciarnega izobraževanja	2022/2023		
	Redno Z*	Izredno Z*	Skupaj
Višje strokovno	37	27	64
Visokošolsko strokovno (1. bolonjska stopnja)	138	46	184
Visokošolsko univerzitetno (1. bolonjska stopnja)	241	12	253
Magisterij (2. bolonjska stopnja)	221	z	234
Doktorat (3. bolonjska stopnja)	z	15	19

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, pridobljeno z dne 31. 7. 2023

Z* statistično zaupno

Leta 2022 je občina Ajdovščina štela 169 diplomantov v starosti od 15 do 29 let. Ti so zaključili naslednje vrste izobraževanja:

	2022
	Število diplomantov
Višje strokovno	24
Visokošolsko strokovno (1. bolonjska stopnja)	39
Visokošolsko univerzitetno (1. bolonjska stopnja)	50
Magisterij (2. bolonjska stopnja) – enovito magistrsko	9
Magisterij (2. bolonjska stopnja) – po končani 1. bolonjski stopnji	44
Doktorsko (3. bolonjska stopnja)	3

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Med mladimi občani in občankami je delovno aktivnih 1.371 posameznikov, od tega 836 moških in 535 žensk. Glede na petletne starostne skupine so delovno aktivni mladi občani razdeljeni tako:

	2022		
	15–19 let	20–24 let	25–29 let
Spol – SKUPAJ	42	395	934
Moški	36	258	542
Ženske	6	137	392

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, pridobljeno z dne 31. 7. 2023

V občini Ajdovščina sicer dela 1.390 mladih med 15 in 29 let. Glede na petletne starostne skupine so v občini zaposleni mladi razdeljeni sledeče:

	2022		
	15–19 let	20–24 let	25–29 let
Spol – SKUPAJ	46	446	898
Moški	39	321	576
Ženske	7	125	322

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, pridobljeno z dne 31. 7. 2023

4. AKTUALNO STANJE NA PODROČJU MLADINE V OBČINI (MLADI, MLADINSKE ORGANIZACIJE, UKREPI IN FINANCIRANJE OBČINE)

4.1. Ukrepi Občine Ajdovščina

Občina Ajdovščina z namenom izboljšanja položaja mladih, vključevanja mladih v vse dimenzije javnega življenja in zagotavljanja kakovostnega prehoda mladih iz otroštva v odraslost izvaja številne ukrepe na področjih izobraževanja, zaposlovanja, stanovanjske politike, mobilnosti, zdravja, prostega časa in družbeno-kulturnih dejavnosti, mladinskega organiziranja in mladinskega dela, informiranja in participacije v procesih odločanja.

Prav s sprejetjem Strategije za mlade v občini Ajdovščina kot strateškega dokumenta za obdobje 2013 – 2018 in Strategije za mlade v občini Ajdovščina 2019 – 2023 se je natančneje načrtovalo delovanje Občine na področju mladinskega sektorja. Postavljeni ukrepi in cilji se letno preverjajo. Beleži se visok delež izvajanja ukrepov strategije, na posameznih področjih so bili tekom izvajanja določeni ukrepi dodani glede na trenutne potrebe in zmožnosti lokalnega okolja.

Pomemben segment uspešne mladinske politike je zavedanje o potrebnosti in nujnosti zagotavljanja kontinuiranega delovanja organizacij v mladinskem sektorju. Občina kot ustanoviteljica Zavoda za šport Ajdovščina, v okviru katerega deluje Mladinski kulturni center Hiša mladih Ajdovščina, v vsakoletnih poračunih zagotavlja sredstva za njegovo redno delovanje. Prav tako na podlagi neposrednega financiranja zagotavlja sredstva za redno delovanje Mladinskega sveta Ajdovščina, preko javnega razpisa pa financira projekte in programe, ki jih izvajajo druge mladinske strukture.

Področje izobraževanja mladih je dobro pokrito. Zagotavljajo se sredstva za štipendiranje, nagrade za dosežke dijakov in študentov, sredstva za neformalno izobraževanje mladih z namenom krepitve kompetenčne opremljenosti mladih z različnih področij ter prakse, pripravništva in počitniško delo v občinski upravi in javnih zavodih ter javnih podjetjih, ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica katerih je Občina Ajdovščina.

Z Lokalnim partnerstvom, ki je bilo ustanovljeno za povečanje zaposlovanja mladih na lokalnem trgu dela, je bil vzpostavljen temelj za še večje povezovanje izobraževanja in potreb gospodarstva v občini. V zadnjih letih so bili uvedeni nekateri ukrepi z namenom spodbujanja zaposlovanja mladih kot tudi razvoja podjetništva med mladimi.

V zadnjem obdobju se je največ ukrepov uvedlo prav na stanovanjskem področju: poiskale so se možnosti za dodatna stanovanja, spremenjen je bil sistem dodeljevanja stanovanjskih kreditov in uvedena je bila subvencija komunalnega prispevka za mlade in mlade družine. V sprejetem Stanovanjskem programu Občine Ajdovščina za obdobje 2016 do 2021 so bili mladi opredeljeni kot posebna ciljna skupina.

Prav tako se je uredilo področje zaposlovanja, na kar nakazuje nizka stopnja brezposelnosti med mladimi v občini Ajdovščina.

V občini je zagotovljena mladinska infrastruktura, ki mladim v organiziranih kot tudi neorganiziranih skupinah omogoča izvajanje njihovih programov in projektov. Skupna hiša (Mladinski kulturni center Hiša mladih), v kateri so večja mladinska društva v občini, omogoča sodelovanje, izvajanje skupnih projektov, mladim daje možnost vključevanja v različne programe, ki tako pridobijo znanja in izkušnje s številnih področij.

Občina ima vzpostavljeno dolgoročno sistemsko podporno okolje in zagotavlja pogoje za uspešno vključevanje mladih v posamezne dele življenja lokalne skupnosti ter s posameznimi ukrepi spodbuja čim hitrejše osamosvajanje mladih. Leta 2013 je prejela certifikat Mladim prijazna občina – z veljavnostjo štirih let, leta 2017 ga je uspešno obnovila prvič, drugič še leta 2021.

Certifikat Mladim prijazna občina podeljuje Inštitut za mladinsko politiko v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije in pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS, in sicer tistim lokalnim skupnostim, ki jih strokovna komisija na podlagi razpisa prepozna kot mladim prijazne, ker so v zadnjih letih uspešno izvajale ukrepe s področja lokalnih mladinskih politik. S certifikatom se je Občina Ajdovščina zavezala, da bo področje mladih še naprej sistemsko urejala in nivo učinkovitosti v štiriletnem obdobju ohranila oziroma dvignila.

Na tem mestu jedrnato povzemamo pregled zapisanih ukrepov Občine iz zadnje strategije, ki so neposredno ali posredno namenjeni mladim.

Izobraževanje mladih:

- sofinanciranje programov neformalnega izobraževanja ter dodatne točke na razpisih za sofinanciranje dodatnega mladinskih organizacij za mlade, ki organizirajo neformalna izobraževanja izven mesta Ajdovščina,
- zagotovitev opravljanja praks in pripravništev mladih v občinski upravi in javnih zavodih ter javnem podjetju, ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica katerih je Občina Ajdovščina,
- zagotovitev opravljanja počitniškega dela mladih,
- podeljevanje štipendij za lokalno pomembne ali deficitarne poklice in občinske štipendije za socialno ogrožene,
- podeljevanje nagrad za izjemne dosežke učencem, dijakom in študentom,
- nov izobraževalni program na srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina.

Zaposlovanje mladih:

- pospeševanje aktivnega svetovanja mladim pri iskanju zaposlitve ter karierni orientaciji,
- pridobitev dodatnih točk ali druga prednost v okviru razpisa za sofinanciranje zaposlitev v nevladnih organizacijah, če le te zaposlijo mladega občana,
- vzpostavitev podjetniškega inkubatorja,
- izvajanje izobraževalnih in svetovalnih programov za podjetništvo mladih,
- umestitev zaposlovanja mladih med pogoje za pridobitev statusa perspektivnega podjetja,
- delovanje posvetovalnega telesa Lokalno partnerstvo za povečanje zaposlovanja mladih na lokalnem trgu dela,
- zagotavljanje in izvajanje senčenja na delovnem mestu za dijake Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina.

Stanovanjska problematika mladih:

- skupina mladi kot posebna kategorija v razpisu za podelitev neprofitnih najemniških stanovanj,
- razpis za podelitev namenskih najemniških stanovanj za mlade in mlade družine,
- subvencioniranja obrestne mere za stanovanjske kredite mladih in mladih družin,
- subvencioniranje komunalnega prispevka za mlade in mlade družine,
- pomoč pri aktivnostih za vzpostavitev stanovanjskih kooperativ v občini,
- obnova stanovanj privatnih lastnikov v zameno za omogočanje podnajema stanovanj mladim in mladim družinam.

Participacija mladih:

- ohranitev kategorije »mladi« v projektu participativnega proračuna Moja pobuda,
- uporaba spletnega portala, ki omogoča interakcijo med predstavniki lokalnih skupnosti in (mladimi) občani,
- osveščanje mladih o pomenu vključevanja mladih v proces oblikovanja politik na lokalni in državni ravni,
- pogovor z županom Občine Ajdovščina na dogodku Dan mladih, ki ga organizira Mladinski svet Ajdovščina.

Mladinsko organiziranje:

- sofinanciranje delovanja mladinskega kulturnega centra,
- sofinanciranje delovanja mladinskega sveta,
- sofinanciranje mladinskih organizacij,
- sofinanciranje programov letovanj,
- zagotavljanje kombiniranega vozila, ki je namenjeno uporabi s strani mladinskih organizacij,
- letni posvet o razvoju in delovanju MKC Hiša mladih Ajdovščina med predstavniki MKC Hiša mladih Ajdovščina, predstavniki mladinskih organizacij in predstavniki organizacij za mlade ter ostalimi najemniki, ki imajo v najemu prostore v Hiši mladih in ki vplivajo na delovanje in razvoj MKC Hiša mladih Ajdovščina.

Sociala:

- subvencioniranje najemnih mladih v tržnih najemniških stanovanjih in
- dodatna oprostitve plačila vrtca za en plačni razred za mlade starše do 29. let, če imajo kredit za stanovanje z ročnostjo odplačila 15 let in več.

Mobilnost, prosti čas, družbeno-kulturne dejavnosti in šport:

- spodbujanje organizacije prevoza za mlade s strani organizatorja na tradicionalne prireditve, ki so značilne za občino Ajdovščina in so sofinancirane iz občinskega proračuna,
- sofinanciranje mladih za odprave v tujino,
- izvajanje letnega kina,
- prostori za potrebe vaj glasbenih skupin ter prostori za umetnike,
- sofinanciranje izvajalcev športnih programov namenjenih mladim,
- izboljšanje infrastrukturnih pogojev za izvajanje športnih aktivnosti v mestu Ajdovščina in

po krajevnih skupnostih.

Informiranje mladih:

- nadgradnja spletnega portala *winfo.si* in njegova promocija,
- vzpostavitev »Ajdovske mladinske kartice«.

4.2. Mladinska dejavnost

Občino Ajdovščina označujeta raznoliko in močno mladinsko organiziranje ter kontinuirana in pestra mladinska dejavnost. Mladinska dejavnost v občini obsega dejavnost organizacij v mladinskem sektorju in dejavnost v občini. Med organizacijami v mladinskem sektorju je aktivnih 7 mladinskih organizacij, 5 organizacij deluje za mlade (vključno z mladinsko-kulturnim centrom) in mladinski svet lokalne skupnosti. Dejavnost mladinskih organizacij sega od družbeno kulturne, pristočasne, športne, glasbene do vzgojno-izobraževalne, strokovne in politično ter civilno-družbeno interesne.

Aktivne mladinske organizacije v občini so:

- Klub ajdovskih študentov in dijakov Ajdovščina,
- Društvo tabornikov Rod Mladi bori Ajdovščina,
- Steg Ajdovščina – Šturje 1,
- Kulturno-športno-turistično društvo Stomaž 87,
- Društvo SKAM – Skupnost katoliške mladine, lokalne enote Budanje in Žablje, Planina in Šmarje,
- Društvo mladih VOZEL,
- Društvo prijateljev mladine Skrilje.

Aktivne organizacije za mlade v občini so:

- MKC Hiša mladih Ajdovščina,
- Ljudska univerza Ajdovščina – program Projektno učenje za mlajše odrasle (PUMO +),
- Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina,
- Inštitut za mladinsko politiko in
- Zavod Beta, inštitut za razvoj družbe.

Organizacije za mlade opravljajo predvsem vzgojno-izobraževalno in preventivno dejavnost.

Mladinski kulturni center Hiša mladih Ajdovščina (MKC Hiša mladih Ajdovščina) je notranja organizacijska enota javnega Zavoda za šport Ajdovščina, ustanovljena leta 2008. Na področju mladinske dejavnosti javni zavod ustvarja možnosti povezovanja in združevanja mladih, spodbujanja ustvarjalnosti mladih ter zagotavljanja osnovnih pogojev za razvoj, uresničitev in uveljavitev novih idej in interesov ter upravljanja z objekti za mladinsko dejavnost, ki so mu dani v upravljanje.

Na področju mladinske dejavnosti javni zavod organizira naslednje dejavnosti:

- koordinira dejavnosti in prireditve za mladino, ki jih organizirajo drugi zavodi, skupnosti, organizacije, društva in posamezniki, ter pri tem nudi organizacijsko in tehnično pomoč;
- izvaja programe za kratkotrajno dnevno ali celodnevno obravnavo in oskrbo otrok in mladoletnikov, prikrajšanih za normalno družinsko življenje, ter specializirane preventivne programe, namenjene otrokom in mladostnikom s težavami v odraščanju;

- upravlja objekte, ki so mu s pogodbo ali sklepom preneseni v upravljanje, svetuje pri načrtovanju, obnovi, izgradnji in upravljanju;
- razvija in izvaja programe mladinskega turizma in mladinskih izmenjav, informira oziroma posreduje informacije o prostorskih kapacitetah oziroma rezervacijah počitniških in prometnih možnosti namenjenim mladim;
- prireja oziroma organizira strokovne, kulturno-umetniške in zabavne prireditve ter predavanja, tečaje, seminarje, srečanja in druge oblike prostovoljnega dela za mlade;
- sodeluje s sorodnimi organizacijami na lokalnem, regionalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju, s humanitarnimi in drugimi organizacijami, zavodi, društvi in posamezniki pri osveščanju mladih oziroma okolja, v katerem živijo;
- spodbuja raziskovalno delo mladih, mladinsko delo in neformalno izobraževanje mladih;
- spodbuja aktivno participacijo mladih v družbeno dogajanje, kvalitetno preživljanje prostega časa in razvoj ustvarjalnosti;
- spremlja, analizira naloge na področju mladinskih dejavnosti, pripravlja in izvaja letne akcijske načrte ter zbira in posreduje podatke za potrebe informatike na področju mladih;
- daje pobude in predloge ustanovitelju za izboljšanje stanja na področju mladih, pripravlja strokovna gradiva za Občino Ajdovščina.

Povprečno število uporabnikov:	1000
Kadri:	1. Vodja Mladinskega kulturnega centra in hotela Ajdovščina (VII. stopnja) 2. Specialistka za mladinsko delo (VII. stopnja) 3. Strokovni delavec na programu Sopotnik: prevozi za starejše (V. stopnja) 4. Receptor/vzdrževalec (1/2 zaposlitve, III. Stopnja) 5. Čistilka/sobarica (II. Stopnja)

Mladinski svet Ajdovščina (MSA) je na ravni občine Ajdovščina organizirana asociacija prostovoljnih mladinskih združenj in organizacij, ki delujejo med mladimi različnih družbenih, nazorskih ali političnih usmeritev. Povezovanje mladinskih organizacij v Mladinski svet Ajdovščina temelji na načelih svobodnega združevanja ter enakopravnosti in vzajemnem spoštovanju avtonomnosti vsake organizacije – članice MSA. Mladinski svet Ajdovščina si prizadeva za krepitev vloge mladih v družbenem dogajanju, za spodbujanje aktivnosti mladih ter za krepitev svobodne in demokratične skupnosti. Namen Mladinskega sveta Ajdovščina je prispevati k oblikovanju okolja, ki mladim omogoča aktivno participacijo v družbi. Posebno želijo, da so mladi bolj avtonomni, bolj sposobni odločati in upravljati svoje življenje, bolj solidarni, bolj delavni pri skrbi zase in za druge, odgovornejši, sposobni prevzemati posledice svojih odločitev in angažirani, da živijo v skladu s svojimi načeli in vrednotami kot posamezniki in kot člani družbe.

Število članstva:	5 organizacij članic
Organizacije članice:	1. Klub ajdovskih študentov in dijakov Ajdovščina, 2. Društvo tabornikov Rod Mladi bori Ajdovščina, 3. Steg Ajdovščina-Šturje 1, 4. MKC Hiša mladih Ajdovščina, 5. Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina
Kadri: *	2 mladinska delavca za polni delovni čas (VI. in VII. stopnja)

* podatki se nanašajo na leto 2023

V **neformalne skupine mladih** se združujejo mladi posamezniki s skupnimi interesi. Gre za mlade, ki jih primarno povezuje interes za določeno dejavnost in nimajo širših organizacijskih prizadevanj. V lokalnem okolju so to predvsem različne subkulture. Ne glede na neformalno naravo tovrstnega povezovanja iz tega izhajajo specifične potrebe mladih, ki se nanašajo na pogoje za realizacijo interesov in dejavnosti posamezne neformalne skupine.

V občini Ajdovščina trenutno delujejo predvsem naslednje neformalne skupine:

- glasbene skupine,
- skupine mladih na nivojih krajevnih skupnosti oziroma vasi ter
- subkulture (skejterji, bajkerji, umetniki idr.).

4.3. Mnenje mladih

Za pripravo strategije, ki bo vplivala na položaj in aktivnost mladih v občini, je bilo treba najprej pridobiti sedanjo sliko stanja mladih in njihovih potreb na različnih področjih. V ta namen je skoraj 300 mladih med 15. in 35. letom starosti v času od začetka meseca februarja do konca meseca aprila 2023 izpolnilo spletni anketni vprašalnik, 100 mladih pa se je udeležilo delavnic za pripravo strategije, ki so potekale v živo na različnih lokacijah. Anketni vprašalnik in delavnice so bile namenjene mladim do 35. leta starosti, saj ukrepi s področja stanovanjske politike in sociale vključujejo tudi njihovo starostno skupino.

Anketni vprašalnik je bil pripravljen v sodelovanju Mladinskega sveta Ajdovščina in Občine Ajdovščina.

V anketnem vprašalniku, je bilo 93 vprašanj, razdeljenih na osem različnih področij:

1. Mladi in prosti čas
2. Zaposlovanje
3. Podjetništvo
4. Stanovanjska politika
5. Mobilnost in mednarodno sodelovanje
6. Izobraževanje
7. Participacija in informiranje
8. Solidarnost, zdravje in šport

Vprašalnik je bil pripravljen po principu strukturiranega oziroma pol strukturiranega načina priprave vprašanj. Večina vprašanj je bilo zaprtega oziroma pol zaprtega tipa, v redkejših primerih pa so bila pripravljena vprašanja odprtega tipa. Po pridobitvi podatkov je sledila

obdelava le-teh s pomočjo spletnega sistema 1ka in analiza pridobljenih podatkov. Z anketo in analizo odgovorov smo pridobili podlago za pripravo strategije.

Mladinski svet Ajdovščina je pripravil tudi delavnice po krajevnih skupnostih občine Ajdovščina in delavnice za osnovnošolce, srednješolce in študente ter druge mlade, v MKC Hiša mladi. Na delavnicah so mladi lahko predstavili svoje mnenja, ideje, predloge in kritike na teme, ki jih pokrivajo področja strategije. Skupaj smo izvedli 10 delavnic za pripravo nove strategije za mlade, udeležilo se jih je več kot 100 mladih med 15. in 29. letom starosti.

Svoja mnenja, predloge, ideje in vprašanja pa so mladi lahko predstavili tudi na dogodku Dan mladih, v juniju 2023, ko je potekala *Kafetarnica z županom* oziroma pogovor mladih z županom občine Ajdovščina.

Na podlagi analize podanih odgovorov, ki jih je Mladinski svet Ajdovščina pridobil od mladih občank in občanov, se je oblikovalo cilje, ukrepe in kazalnike za vsako od posameznih področij strategije posebej. V načrt izvajanja oziroma uresničevanja ukrepov so predvideni različni akterji v mladinskem sektorju; mladinske organizacije, organizacije za mlade in sama Občina Ajdovščina.

Podani predlogi so bili zasnovani kot podlaga za oblikovanje strateških ciljev in ukrepov uradno sprejete Strategije za mlade v občini Ajdovščina 2024 – 2028. Občina Ajdovščina je vsebinsko, časovno in finančno preverila plan izvajanja ukrepov in tako se je oblikovalo uradni dokument.

4.4. Povzetek analize za pripravo Strategije za mlade 2023–2028

Anketni vprašalnik je v celoti izpolnilo 291 mladih med 15. in 35. letom starosti, od tega 62 % žensk in 35 % moških, 3 % anketiranih pa se glede spola niso identificirali. Od vprašanih je 35 % anketiranih iz mesta Ajdovščina, 50 % jih stanuje v okoliških vaseh občine Ajdovščina, 8 % jih živi izven občine Ajdovščina in se v Ajdovščini izobražuje oziroma tukaj dela, ostalih 6 % pa je kot odgovor označilo možnost drugo.

Poleg ankete smo v raziskovalnem delu izvedli tudi delavnice za mlade v živo. Delavnice za mlade so se izvajale v mestu Ajdovščina (tri delavnice v MKC Hiša mladih: SŠ Venca Pilon Ajdovščina, OŠ Ajdovščina in delavnica za ostale mlade iz občine Ajdovščina) ter po krajevnih skupnostih (skupaj sedem delavnic: Stomaž, Dobravlje, Lokavec, Predmeja, Col, Budanje in Selo). Skupaj smo izvedli 10 delavnic za pripravo nove strategije za mlade, udeležilo se jih je več kot 100 mladih med 15. in 29. letom starosti.

Z obema načinoma raziskovanja se je zajelo čim več mladih iz centra mesta in tudi iz podeželja, kar je bilo ključnega pomena, da v raziskavo vključimo mlade iz obeh območij.

Ključne ugotovitve raziskovalnega dela za pripravo strategije, so bile naslednje:

- Mladi se soočajo s stanovanjsko problematiko, ki jo je potrebno resno nasloviti.
- Mladi si želijo bolj pester program kulturnega in klubskega dogajanja zanje.
- Mladi si želijo obratovanje Bara Hiša mladih.
- Mladi niso dovolj dobro oziroma uspešno informirani o dogodkih/aktivnostih zanje, ki se izvajajo v lokalnem okolju.
- Mladi na podeželju si želijo boljše javne prometne povezave/več sodelovanja nasploh s centrom mesta.
- Mladi si želijo več medgeneracijskega sodelovanja in učenja za življenje nasploh.
- Mladi na podeželju si želijo podpore pri ustvarjanju prostorov za druženje in ustvarjanje

(mladinskih sob),

- Mladi si želijo boljših pogojev za trajnostno mobilnost v občini.
- Mladim je pomembno kakovostno preživljanje prostega časa na področju športa, kjer spodbujajo nadaljevanje izgradnje objektov v te namene in subvencioniranje športnih dejavnosti zanje tako v mestu kot tudi na podeželju.
- Mladi potrebujejo več programov za naslavljanje njihovega duševnega počutja; od preventivnih do kurativnih in takih, ki spodbujajo detabuizacijo ukvarjanja z duševnim zdravjem in drugimi podobnimi tematikami nasploh.
- Mladi si želijo spoznavati oziroma vplivati na lokalne odločevalske procese.
- Mladi si želijo, da bi bilo prostovoljno delo v občini bolj cenjeno in upoštevano.

5. KLJUČNE USMERITVE RAZVOJA LOKALNE MLADINSKE POLITIKE V OBČINI AJDOVŠČINA

Glede na cilje pričujoče strategije, stanja na področju mladine v občini in vloge Občine pri uresničevanju javnega interesa v mladinskem sektorju kot ključne usmeritve nadaljnega razvoja lokalne mladinske politike v Občini Ajdovščina, ki jih je treba upoštevati pri implementaciji strategije in ukrepov pod posameznimi področnimi cilji, ostajajo naslednje smernice:

1. usmerjeno in neprekinjeno vlaganje sredstev in pozornosti občine v mlade ter njihovo doseganje avtonomije,
2. zagotavljanje obravnave mladih kot prioritete družbene skupine v vseh sektorjih lokalnih politik,
3. zagotavljanje participacije mladih pri oblikovanju, implementaciji in vrednotenju lokalne mladinske politike,
4. vključevanje mladih v strateško načrtovanje, vrednotenje in implementacijo lokalne mladinske politike,
5. posebno obravnavanje ciljne skupine mladih kot posameznikov, starih od 15 do 29 let, ki v družbi predstavljajo zastopano skupino, v vseh javnih politikah,
6. zagotavljanje pogojev za učenje in priložnosti za pridobivanje izkušenj z namenom omogočiti mladim razvoj znanj, spretnosti in kompetenc, ki jih potrebujejo za polno vključevanje na trg dela in v civilno družbo,
7. enakopravna obravnava mladih na celotnem območju občine Ajdovščina.

Izvrševanje dosedanjih dveh strategij za mlade je pokazalo, da je vzpostavljen sistem, ki omogoča preverjanje učinkovitosti lokalne mladinske politike in odkrivanje pomanjkljivosti v ukrepih, ki se pojavijo bodisi pri nekaterih skupinah mladih, na določenih geografskih področjih bodisi ob določenih življenjskih pogojih, zelo pomemben. Posodabljanje in prilagajanje ukrepov mladinske politike je nujno, saj omogoča izpopolnjevanje oziroma prilagoditev tistih ukrepov, ki niso dosegli želenega učinka ali pa razvoj novih, ki bodo bolj učinkovito pripomogli k izboljšanju položaja mladih v občini.

6. STRATEŠKI CILJI IN UKREPI

6.1. Izobraževanje

Mladi, ki sta jim v lokalnem okolju omogočena kvalitetna izobrazba in usposabljanje (tako formalno kot neformalno), v takem okolju pogosteje ostanejo in kasneje, v zrelejši dobi življenja, tudi prispevajo k njegovemu napredku. Občina Ajdovščina na različne načine uspešno podpira formalno in neformalno izobraževanje mladih. Ukrepi, ki jih izvaja oziroma pri katerih Občina sodeluje, so opisani spodaj.

Neformalno izobraževanje in usposabljanje

Strateški cilj 1: okrepitev kompetenčne opremljenosti mladih

***Ukrep 1.a:** sofinanciranje programov neformalnega izobraževanja mladih ter dodatne točke na razpisih za sofinanciranje mladinskih organizacij in organizacij za mlade, ki organizirajo neformalna izobraževanja izven mesta Ajdovščina*

Ukrep predvideva sofinanciranje programov neformalnega izobraževanja mladih, ki ga izvajajo javni zavodi, ustanoviteljica ali soustanoviteljica katerih je Občina Ajdovščina (Ljudska univerza Ajdovščina, Razvojna agencija ROD Ajdovščina, MKC Hiša mladih Ajdovščina), organizacije v mladinskem sektorju (po ZJIMS: mladinske organizacije, organizacije za mlade in mladinski svet) ter druge organizacije (ki izvajajo programe za mlade ter so sofinancirane iz občinskega proračuna), in se izvaja v okviru rednega sofinanciranja organizacij s področja neformalnega izobraževanja.

Ukrep predvideva tudi okrepitev financiranja programov in projektov v mladinskem sektorju (po ZJIMS: mladinske organizacije, organizacije za mlade in mladinski svet) v občini, ki izkazuje jasne učne učinke na krepitev kompetenčne opremljenosti mladih v primerjavi z drugimi mladinskimi programi in projekti in za katere mlad udeleženec pridobi potrdilo oziroma dokazilo o udeležbi.

Ukrep, poleg vseh ostalih tematik za mlade, spodbuja izvajanje neformalnih izobraževanj za mlade, ki temelji na medgeneracijskem prenosu znanj in učenju za življenje ter osebno rast (npr. delavnice finančne pismenosti, delavnice osnovnih življenjskih opravil, kot je kuhanje, družinski odnosi, prenos starih običajev in navad od starejših na mlade, delavnice za krepitev duševnega zdravja, ipd.).

Ukrep predvideva dodatno točkovanje na razpisih tistih programov organizacij, ki bodo v svojem letnem programu izvajale neformalna izobraževanja ne samo v mestu Ajdovščina, ampak tudi po ostalih krajevnih skupnostih občine Ajdovščina.

Kazalnik: število javnih zavodov, organizacij v mladinskem sektorju in drugih organizacij, ki izvajajo programe neformalnih izobraževanj v mestu in krajevnih skupnostih občine Ajdovščina

Odgovorni nosilec 1: Občina Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: organizacije v mladinskem sektorju

Odgovorni nosilec 3: javni zavodi, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je Občina Ajdovščina (Ljudska univerza Ajdovščina, Razvojna agencija ROD, Mladinski kulturni center Hiša mladih)

Odgovorni nosilec 4: druge organizacije, ki izvajajo programe za mlade ter so sofinancirane iz občinskega proračuna

Kazalnik 1: število javnih zavodov, organizacij v mladinskem sektorju in drugih organizacij, ki izvajajo programe neformalnih izobraževanj v mestu in krajevnih skupnostih občine Ajdovščina					
Začetno stanje: 17					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	17	17	17	19	19

Ukrep 1.b: zagotovitev opravljanja praks in pripravništev mladih v občinski upravi in javnih zavodih ter javnem podjetju, ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica katerih je Občina Ajdovščina

Pripravništva:

Ukrep obsega zaposlitev enega ali več mladih posameznikov med 15. in 29. letom starosti iz lokalne skupnosti v občinski upravi ali javnih zavodih in v javnem podjetju, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je Občina Ajdovščina, in sicer s pogodbo o pripravništvu, ki poleg načrta usposabljanja za samostojno delo zajema plačilo za delo, plačilo prispevkov za socialno varnost, povrnitev stroškov prevoza in prehrane ter ostale pravice iz dela na podlagi delovnopravne zakonodaje.

Cilj ukrepa je zagotoviti pripravništva (tj. delo z usposabljanjem za samostojno delo) za mlade iz lokalne skupnosti, ki zaključujejo izobraževanje oziroma so zaključili izobraževanje na področjih delovanja občinske uprave ali drugih javnih institucij v občinskem upravljanju, ter posledično ustvarjanje novih delovnih mest za mlade na lokalnem trgu dela.

Kazalnik: število vključenih mladih v pripravništvo v občinski upravi, javnih zavodih ter javnem podjetju, ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica katerih je Občina Ajdovščina

Odgovorni nosilec 1: Občina Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: javni zavodi in javno podjetje, ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica katerih je Občina Ajdovščina

Kazalnik: število vključenih mladih v pripravništvo v občinski upravi, javnih zavodih in javnem podjetju, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Občina Ajdovščina					
Začetno stanje: 11					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	12	12	12	12	12

Prakse:

Študijska praksa je namenjena praktičnemu usposabljanju v času trajanja formalnega izobraževanja; je torej praktična nadgradnja teoretičnemu predznanju, ki ga mladi pridobijo v šolah in na fakultetah. Izvedba ukrepa omogoča opravljanja obvezne študijske prakse v službah občinske uprave in v drugih javnih zavodih in javnem podjetju, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Občina Ajdovščina. Študijska praksa ne predstavlja oblike rednega delovnega razmerja, pač pa predvideva sklenitev učne pogodbe (v primeru dijaka) oziroma pogodbe o praktičnem izobraževanju (v primeru študenta) v skladu z Zakonom o poklicnem in strokovnem izobraževanju in Zakonom o višjem strokovnem izobraževanju.

Kazalnik: število vključenih mladih v prakse v občinski upravi in javnih zavodih ter javnem podjetju, ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica katerih je Občina Ajdovščina

Odgovorni nosilec 1: Občina Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: javni zavodi in javno podjetje, ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica katerih je Občina Ajdovščina

Kazalnik: število vključenih mladih v prakse v občinski upravi, javnih zavodih in javnem podjetju, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Občina Ajdovščina					
Začetno stanje: 128					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	130	130	130	130	130

Ukrep 1.c: zagotovitev opravljanja počitniškega dela mladih

Namen počitniškega dela je spodbuditi dijake in študente k aktivnemu preživljanju počitnic, jim omogočiti spoznavanje del na različnih področjih javnega sektorja oziroma v občinskem javnem podjetju in jim omogočiti vključevanje v družbeno življenje lokalne skupnosti. Ukrep se izvaja v sklopu javnega poziva, ki ga Občina Ajdovščina vsako leto objavi in v katerem so napisani pogoji za opravljanje počitniškega dela v občini Ajdovščina.

Kazalnik: število vključenih mladih v počitniško delo v občinski upravi in javnih zavodih ter javnem podjetju, ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica katerih je Občina Ajdovščina

Odgovorni nosilec 1: Občina Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: javni zavodi in javno podjetje, ustanoviteljica ali soustanoviteljica katerih je Občina Ajdovščina

Kazalnik: število vključenih mladih v počitniško delo v občinski upravi, javnih zavodih in javnem podjetju, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Občina Ajdovščina					
Začetno stanje: 43					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	44	44	48	48	48

Ukrep 1.č: zagotavljanje in izvajanje programa »Mladost na burji«

Mladost na burji je program Občine Ajdovščina, ki temelji na stopnjevalnem sistemu osvajanja značk in spodbuja k aktivnemu prostovoljnemu udejstvovanju otrok in mladine v lokalni skupnosti ter k ustvarjanju bolj solidarne in vključujoče družbe.

Otroci in mladi, vključeni v program Mladost na burji, razvijajo občutek odgovornosti do sebe, drugih in skupnosti, spoznavajo poklice ter skrbijo za svoje zdravje, s čimer odraščajo v odgovorne, solidarne, vključujoče osebe, ki živijo v prav takem okolju.

Spodbujanje otrok in mladih k ustvarjanju na vrednotah solidarnosti in enakosti temelječe družbe poteka v tesnem sodelovanju s ključnimi lokalnimi družbenimi akterji: z Občino Ajdovščina, vzgojno-izobraževalnimi ustanovami v občini Ajdovščina, javnimi zavodi v občini Ajdovščina, z mladinskimi, humanitarnimi in drugimi nevladnimi organizacijami.

Priložnosti za vključevanje otrok in mladine v družbenokoristne aktivnosti se ustvarjajo tako med poukom kot pri obšolskih in izvenšolskih dejavnostih ter v okolju samem.

Aktivnosti, ki jih udeleženci izvajajo, so razdeljene na štiri področja in zasledujejo naslednje namene: moja skupnost – udejstvovanje v družbi, moj prijatelj – solidarnost do ranljivejših skupin, moj poklic – kompetence za podjetništvo in izbran poklic, moje zdravje – zdrav način življenja in varovanje okolja.

Kazalnik 1: število posameznikov, vključenih v program »Mladost na burji« kot skupine

Kazalnik 2: število posameznikov, vključenih v program »Mladost na burji« individualno

Odgovorni nosilec 1: preko javnega naročila izbran izvajalec programa

Odgovorni nosilec 2: Občina Ajdovščina

Kazalnik 1: število posameznikov, vključenih v program »Mladost na burji« skupine					
Začetno stanje: 1330					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	1340	1380	1420	1460	1500

Kazalnik 2: število posameznikov, vključenih v program »Mladost na burji« individualno					
Začetno stanje: 6					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	7	8	9	10	11

Formalno izobraževanje

Strateški cilj 2: spodbujanje formalnega izobraževanja mladih

***Ukrep 2.a:** podeljevanje štipendij za lokalno pomembne ali deficitarne poklice in občinske štipendije za socialno ogrožene*

Ukrep obsega podeljevanje štipendij tistim posameznikom, ki pridobivajo izobrazbo iz lokalno pomembnih ali deficitarnih poklicev. Cilj podeljevanja takšnih štipendij je dijakom in/ali študentom, ki se izobražujejo za pridobitev izobrazbe lokalno pomembnih ali deficitarnih poklicev, omogočiti kakovostno šolanje, ki zagotovi ustrezen razvoj potencialov. Namen takšnega ukrepa je pripomoči k izobraževanju kadrov, ki s svojim specifičnim znanjem pomembno prispevajo k razvoju in kakovosti življenja v lokalni skupnosti oziroma zagotoviti prisotnost usposobljenih strokovnjakov za lokalno pomembne ali deficitarne poklice v občini ter podeljevanje štipendij socialno ogroženim posameznikom.

Kazalnik: letno število razpisanih štipendij
Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: letno število razpisanih štipendij					
Začetno stanje: 14					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število občinskih štipendij	10	10	10	10	10
Število štipendij za lokalno pomembne ali deficitarne poklice	6	6	6	6	6
Skupaj	16	16	16	16	16

Ukrep 2.b: podeljevanje nagrad za izjemne dosežke učencem, dijakom in študentom

Ukrep obsega podeljevanje nagrad tistim dijakom in študentom, ki so na različnih področjih (mladinsko delo, kultura, šport, glasba, umetnost, tehnologija, inovacije, šolanje ipd.) dosegli izjemne uspehe. Nagrade so lahko različne, in sicer od enkratne finančne nagrade do podelitve priznanj, javnih pohval ipd. Narava nagrade je že sama po sebi motivacijsko sredstvo, saj predstavlja nadstandard, prestiž, čast in statusni simbol. Namen ukrepa je predvsem motivirati mlade v lokalni skupnosti, da razvijajo in izkoristijo svoje talente in nadarjenost. Cilj ukrepa je mladim ponuditi dodaten razlog in nagrado za trud, s katerim prispevajo k razvoju in kakovosti življenja v lokalni skupnosti.

Kazalnik: število razpisanih nagrad
Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: število razpisanih nagrad					
Začetno stanje: 3					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	5	5	5	6	6

Ukrep 2.c: nova izobraževalna programa na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina

Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina je usmerjena k razvijanju novih izobraževalnih programov za dijake. Programi temeljijo na realnih potrebah lokalnega gospodarstva, ki so se pokazale v času delovanja projekta Lokalno partnerstvo za povečanje zaposlovanja mladih na lokalnem trgu dela. Cilj novih dveh srednješolskih izobraževalnih programov je mlade opremiti z dovolj ustreznim širokim strokovno-teoretičnim in praktičnim znanjem za zaposlitev v živilsko-predelovalni industriji, ki prevladuje v občini Ajdovščina, ter na tehničnih področjih, povezanih z letalsko industrijo, kjer se zahtevajo tudi znanja s področja izdelovanja kompozitnih materialov.

Kazalnik: število novih programov srednješolskega izobraževanja
Odgovorni nosilec: Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina

Kazalnik: število novih programov srednješolskega izobraževanja					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	0	1	0	0	1

6.2. Zaposlovanje

Lokalna politika zaposlovanja mladih ima velik pomen za samo lokalno skupnost. Občina Ajdovščina z ustreznim upravljanjem prehoda mladih iz izobraževalnega sistema na trg dela spodbuja krepitev njihovih kompetenc v skladu s potrebami lokalnega trga dela, z ustvarjanjem okolja, ki je prijazno podjetništvu mladih v lokalni skupnosti ter z zagotavljanjem raznovrstnih spodbud za zaposlovanje mladih v lokalnih gospodarskih in negospodarskih dejavnostih. Učne in delovne potenciale mladih tako uspešno ohranja v lokalni skupnosti.

Tovrstno ukrepanje nedvomno lahko pospeši proces lokalnega razvoja, hkrati pa lokalno skupnost obogati za vrsto kreativnih in inovativnih posameznikov, ki so ob ustreznih življenjskih pogojih naklonjeni tudi širši aktivni udeležbi v lokalni družbi, kar lahko pomembno vpliva na kakovost življenja v lokalnem okolju nasploh.

Strateški cilj 3: izboljšanje pogojev za vstop mladih na trg dela

Strateški cilj 3.1: spodbujanje zaposlovanja mladih

Ukrep 3.1.a: pospeševanje aktivnega svetovanja mladim pri iskanju zaposlitve ter karijerne orientacije

Ukrep obsega sofinanciranje programov karijerne orientacije, načrtovanja in svetovanja na področju zaposlovanja mladih v skladu s potrebami lokalnega trga dela. Pri tem so med upravičenci do sofinanciranja programov prednostno obravnavani javni in zasebni zavodi, ki v okviru svojih programov opravljajo dejavnost informiranja in svetovanja za mlade na področju zaposlitvenih priložnosti in načrtovanja kariere ob upoštevanju lastnosti lokalnega trga dela. Poleg tega so prednostno obravnavani programi, ki na inovativne načine uvajajo karierno orientacijo, načrtovanje in svetovanje na področju zaposlovanja mladih na lokalnem trgu dela v redne procese formalnega izobraževanja. Cilj ukrepa je okrepiti mladim prijazno dejavnost karijerne orientacije v lokalni skupnosti, ki temelji predvsem na poznavanju potreb in razmer na lokalnem trgu dela ter interesov, znanj in sposobnosti mladih iz lokalne skupnosti in je mladim približana prek kanalov, ki zagotavljajo njeno največjo učinkovitost in širok doseg. Namen ukrepa je nadalje spodbuditi odgovorno načrtovanje kariere med mladimi ter zagotavljati lokalnim potrebam ustrezno informiranje mladih o možnostih zaposlovanja v lokalnem okolju in posredno usmeriti mlade v krepitev kompetenc, ki ustrezajo zahtevam lokalnega trga dela in na ta način dvigujejo zaposljivost mladih v občini Ajdovščina.

Kazalnik 1: število izvedenih projektov, namenjenih karierni orientaciji

Kazalnik 2: število vključenosti mladih

Odgovorni nosilec 1: javni zavodi in javno podjetje, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je

Občina Ajdovščina (Ljudska univerza, Razvojna agencija ROD Ajdovščina, MKC Hiša mladih Ajdovščina)

Odgovorni nosilec 2: Območna obrtno-podjetniška zbornica Ajdovščina

Kazalnik 1: število izvedenih projektov					
Začetno stanje: 10					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	8	8	8	8	8

Kazalnik 2: število vključenosti mladih					
Začetno stanje: 1129					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	1000	1000	1000	1000	1000

Ukrep 3.1.b: pridobitev dodatnih točk ali druga prednost v okviru razpisa za sofinanciranje zaposlitev v nevladnih organizacijah (v nadaljevanju: NVO), če NVO zaposli mladega občana

Občina je v letu 2018 prvič razpisala sredstva za sofinanciranje zaposlitev za krajši delovni čas v NVO – društvih, krovnih zvezah in neprofitnih zasebnih zavodih, delujočih na območju občine Ajdovščina. Namen razpisa je spodbujanje razvoja zaposlitvenih programov in novih delovnih mest v sodelovanju lokalne skupnosti in izvajalcev z namenom boljše/večje učinkovitosti delovanja izvajalcev in hkrati zmanjševanje brezposelnosti na območju občine Ajdovščina, ohranjanje ali razvijanje delovnih sposobnosti vključenih posameznikov in njihova socialna vključenost. Ukrep predvideva pridobitev dodatnih točk ali pridobitev druge prednosti (npr. višje sofinanciranje) na razpisu za sofinanciranje zaposlitev v NVO, če NVO zaposli mladega občana med 15. in 29. letom starosti.

Kazalnik: število subvencioniranih zaposlitev mladih v NVO

Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: število subvencioniranih zaposlitev mladih v NVO					
Začetno stanje: 3					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	3	3	3	3	3

Ukrep 3.1.c: vzpostavitev Akademije za delo v lokalnem javnem sektorju

Dobro zasnovan proces usposabljanja je ključnega pomena za pridobivanje znanja ter sposobnosti, ki jih javni uslužbenci v javnem sektorju potrebujejo za uspešno in učinkovito opravljanje dela. Danes se javni sektor srečuje s pomanjkanjem usposobljenih kadrov na več področjih, tudi na ožjem segmentu upravno-poslovnih delavcev. Pomembno vlogo v razvoju teh kadrov in dvig njihove učinkovitosti ima tudi ustrezno usposabljanje in izpopolnjevanje. Javni uslužbenci so namreč deležni pogostih zahtev po večji prilagodljivosti in preglednosti delovanja ter po kakovostnejših storitvah. Ukrep predvideva vzpostavitev Akademije, ki bo skrbela za sistematično usposabljanje in razvoj obstoječih in bodočih javnih uslužbencev razvojno-

upravno-poslovnega segmenta na lokalni ravni. Poglavitna naloga Akademije bo zagotavljanje stalnega dotoka znanja v sistem javnih uslužbencev na lokalni ravni in nadgradnja njihovega formalno pridobljenega znanja s specifičnimi znanji obenem pa dotok znanja in izkušenj mladim, ki se za delo v lokalnem javnem sektorju šele odločajo.

Kazalnik 1: delovanje Akademije za delo v lokalnem javnem sektorju

Kazalnik 2: število udeležencev, vključenih v Akademijo za delo v lokalnem javnem sektorju

Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik 1: delovanje Akademije za delo v lokalnem javnem sektorju					
Začetno stanje: Ne					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	Da	Da	Da	Da	Da

Kazalnik 2: število udeležencev, vključenih v Akademijo za delo v lokalnem javnem sektorju					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	10	10	10	10	10

Strateški cilj 3.2: razvoj podjetništva in podjetnosti mladih

Ukrep 3.2.a: delovanje podjetniškega inkubatorja

Ukrep obsega zagotovitev poslovnih prostorov in ostale osnovne infrastrukture za potrebe ustanavljanja in delovanja novih podjetij v lokalni skupnosti, kar je za tovrstno namembnost mogoče uresničiti z izgradnjo novega objekta ali z obnovo ustreznega starega objekta ter s sofinanciranjem osnovne opreme. Pri tem je treba poskrbeti, da je ustrezen del infrastrukture finančno ugodno na voljo mladim podjetnikom iz lokalne skupnosti, ki se prvič lotevajo dejavnosti podjetništva, med katerimi imajo prednost brezposelni mladi. Tovrstnim upravičencem občina v okviru podjetniškega inkubatorja zagotovi tudi strokovno izpopolnjevanje in podjetniško svetovanje ter mentorstvo s področij upravljanja, financiranja, marketinga, trženja in vodenja podjetij ter uporabe novih tehnologij. Cilj ukrepa je zlasti mladim podjetnikom omogočiti ugodno podporno okolje za nastanek, rast in razvoj podjetniške dejavnosti. Namen ukrepa je ustvarjanje novih zaposlitvenih možnosti s spodbujanjem podjetništva med mladimi iz lokalne skupnosti.

V prostorih Hiše mladih Ajdovščina od leta 2015 deluje coworking prostor Džob s petimi mizami za spodbujanje podjetniškega razmišljanja in podporo pri oblikovanju in realizaciji podjetniških pobud. Ukrep obsega nadaljnjo uporabo in omogoča oddajanje coworking prostorov v Hiši mladih Ajdovščina za mlada podjetja in mlade posameznike, ki potrebujejo prostor za delovanje.

Kazalnik 1: delovanje podjetniškega inkubatorja

Kazalnik 2: število uporabnikov coworking prostorov v Hiši mladih Ajdovščina

Kazalnik 3: kampanje za promocijo coworking prostorov v Hiši mladih v Ajdovščini

Odgovorni nosilec 1: Občina Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: MKC Hiša mladih Ajdovščina

Kazalnik 1: delovanje podjetniškega inkubatorja					
Začetno stanje: ne deluje					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Delovanje (Da/ne)	Ne	Ne	Da	Da	Da

Kazalnik 2: število uporabnikov coworking prostorov v Hiši mladih v Palah					
Začetno stanje: 3					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	4	4	4	5	5

Kazalnik 3: kampanje za promocijo co-working prostorov v Hiši mladih v Ajdovščini					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	1	0	1	0	0

Ukrep 3.2.b: izvajanje izobraževalnih in svetovalnih programov za podjetništvo mladih

Ukrep obsega sofinanciranje programov informiranja, svetovanja, usposabljanja in mentorstva za samozaposlovanje in podjetništvo mladih v lokalni skupnosti. Pri tem se sofinancirajo programi strokovnih izvajalcev individualnih ali kolektivnih usposabljanj za podjetništvo, ki so namenjeni mladim oziroma vključujejo mlade iz lokalne skupnosti in zajemajo področja osnov podjetništva, oblikovanja poslovne ideje in poslovnega načrta, ocenjevanja možnosti realizacije poslovne ideje, pravnih vidikov poslovanja, tehničnih postopkov realizacije poslovne ideje ter možnosti koriščenja lokalnega in nacionalnega podpornega podjetniškega okolja. Poleg krajših izobraževanj ukrep predvideva tudi izvajanje daljšega programa, ki se bo ob predhodnem izkazanem interesu med mladimi izvajal vsaki dve leti.

Cilj ukrepa je pospešitev dejavnosti informiranja, svetovanja, usposabljanja in mentorstva za samozaposlovanje in podjetništvo mladih v lokalni skupnosti ter omogočanje vključevanja čim večjega števila mladih vanju. Namen ukrepa je spodbujanje samozaposlovanja in podjetništva mladih v lokalni skupnosti kot ene izmed možnosti zaposlovanja mladih v okviru lokalnega trga dela ter zagotovitev ustrezne priprave mladih za dolgoročno uspešno realizacijo podjetniških idej in načrtov.

Kazalnik 1: število letno izvedenih programov svetovanj in izobraževanj

Kazalnik 2: število vključenosti mladih

Odgovorni nosilec 1: Razvojna agencija ROD Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: MKC Hiša Mladih Ajdovščina

Odgovorni nosilec 3: Mladinski svet Ajdovščina

Kazalnik 1: število letno izvedenih programov svetovanj in izobraževanj					
Začetno stanje: 6					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	5	5	5	5	5

Kazalnik 2: število vključenosti mladih					
Začetno stanje: 128					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	100	100	100	100	100

Ukrep 3.2.c: delovanje posvetovalnega telesa Lokalno partnerstvo za dvig inovativnosti in kreativnosti mladih v občini Ajdovščina

Lokalno partnerstvo za dvig inovativnosti in kreativnosti mladih v občini Ajdovščina je delovno telo, sestavljeno iz lokalnih oziroma regionalnih akterjev, ki lahko posamično ali skupaj vplivajo na povečanje zaposlovanja mladih. Cilj partnerstva je oblikovanje in izvajanje ukrepov za razvoj znanj in kompetenc ustvarjanja in generiranja novih idej mladih v občini Ajdovščina. Namen delovanja Lokalnega partnerstva je priprava priporočil in ukrepov za spodbujanje inovativnosti, kreativnosti in socialnega kapitala mladih z aktivnim vključevanjem lokalnih deležnikov v skupno načrtovanje in odločanje o lastnem lokalnem razvoju po načelu subsidiarnosti in participativne demokracije.

Kazalnik 1: število srečanj delovnega telesa Lokalnega partnerstva za dvig inovativnosti in kreativnosti mladih v občini Ajdovščina

Kazalnik 2: število članov delovnega telesa, ki zastopajo interese mladih

Odgovorni nosilec 1: Razvojna agencija ROD Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: Občina Ajdovščina

Kazalnik 1: število srečanj delovnega telesa Lokalnega partnerstva za dvig inovativnosti in kreativnosti mladih v občini Ajdovščina					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	2	2	2	2	2

Kazalnik 2: število članov delovnega telesa, ki zastopajo interese mladih					
Začetno stanje: 5					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	5	5	5	5	5

Ukrep 3.2.č: zagotavljanje in izvajanje senčenja na delovnem mestu za dijake Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina in osnovnošolce osnovnih šol iz občine Ajdovščina

Senčenje omogoča vpogled v točno določeno delovno področje. Je priložnost, ki osnovnošolcu oziroma dijaku omogoča stik z realnim delovnim okoljem, kar je v nasprotju z njegovim šolskim vsakdanom v učilnici. Omogoča mu širši vpogled v posamezno delovno področje ter tako prispeva k lažji odločitvi glede njegove nadaljnje kariere. Mladi spoznajo, kaj odrasli dejansko počnejo v službah. Včasih so si službe lažje predstavljali (kmetijstvo, industrija), danes pa so delovna mesta in njihove značilnosti težje prepoznavna.

Cilj ukrepa je, da dijaki in osnovnošolci osmislijo znanje, ki ga vsakodnevno pridobivajo v šoli,

spoznajo kje, kako in zakaj je potrebno. Spoznajo pomembnost tega, kar se učijo, kar ugodno vpliva na njihovo motivacijo za šolsko delo, imajo priložnost učenja v realni izkušnji, aktivno in realno razmišljajo o svoji nadaljnji poti šolanja in o karieri (kaj jim je blizu, spoznajo nove možnosti, o katerih prej niso razmišljali, raziskujejo poklice in možne smeri študija), spoznajo pomen mehkih veščin in širine, potrebne za opravljanje poklica.

Kazalnik 1: letniki srednje šole, ki so vključeni v projekt »Senčenje na delovnem mestu«

Kazalnik 2: razredi osnovnih šol, ki so vključeni v projekt »Senčenje na delovnem mestu«

Kazalnik 3: število posameznikov, vključenih v projekt »Senčenje na delovnem mestu«

Odgovorni nosilec 1: Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina in osnovne šole občine Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: Inštitut za mladinsko politiko

Odgovorni nosilec 3: Občina Ajdovščina

Kazalnik 1: letniki srednje šole, ki so vključeni v projekt »Senčenje na delovnem mestu«					
Začetno stanje: 3.					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Letniki	3.	3.	3.	3.	3.

Kazalnik 2: razredi osnovnih šol, ki so vključeni v projekt »Senčenje na delovnem mestu«					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Razredi	0	8.	8.	8.	8.

Kazalnik 3: število posameznikov, vključenih v projekt »Senčenje na delovnem mestu«					
Začetno stanje: 47					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	50	100	100	100	100

6.3. Stanovanjska politika

Zagotavljanje ustreznih možnosti oziroma podpornega okolja za ureditev primernih stanovanjskih razmer za mlade ima dva glavna vidika pozitivnega učinkovanja na razvoj lokalne skupnosti. Prvega predstavlja olajšan proces osamosvajanja mladih v lokalnem okolju, na drugi strani pa je skrb za stanovanjske razmere mladih zelo pomembna za razvoj lokalne skupnosti z vidika ohranjanja učnih, delovnih in drugih razvojnih potencialov mladih v lokalnem okolju.

Če mladi v Ajdovščini nimajo primernih možnosti bivanja, se bodo hitreje odločili za selitev v druga lokalna okolja ali urbana središča, kjer so te možnosti večje. Stanovanjsko področje je specifično z vidika, da se pri določenih ukrepih pojem »mladi in mlade družine« uporablja za starostno skupino do 34. oziroma 35. leta starosti.

Strateški cilj 4: povečanje dostopnosti stanovanj za mlade

Ukrep 4.a: skupina mladi, kot posebna kategorija v razpisu za podelitev neprofitnih najemniških stanovanj

Na podlagi državnega Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem se lahko v javnih razpisih za oddajo neprofitnih stanovanj v najem določene kategorije prosilcev opredeli kot prednostno kategorijo, s katero prosilec ob izpolnjevanju pogojev lahko pridobi dodatne točke. Ukrep predvideva, da so v razpisih za oddajo neprofitnih stanovanj mladi (starost do 35 let) opredeljeni kot prednostna kategorija prosilcev. Razpis objavi Javni stanovanjski sklad Občine Ajdovščina predvidoma na vsaki dve leti oziroma v primeru sprostitev stanovanj.

Kazalnik: število mladih upravičencev

Odgovorni nosilec: Javni stanovanjski sklad Občine Ajdovščina

Kazalnik: število mladih upravičencev					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	2	0	2	0	2

Ukrep 4.b: razpis za podelitev namenskih najemniških stanovanj za mlade in mlade družine

Z ukrepom Občina Ajdovščina in Javni stanovanjski sklad Občine Ajdovščina nudita podporo mladim družinam in mladim posameznikom, ki so šele vstopili na trg dela in se finančno osamosvajajo. Gre za pomoč mladim pri reševanju prvega stanovanjskega vprašanja. Ukrep predvideva sprejetje Pravilnika o dodeljevanju namenskih najemniških stanovanj izključno za mlade in mlade družine (pravilnik sprejme Občina), objavo razpisa ter dodelitev stanovanj mladim in mladim družinam v najem za določeno časovno obdobje (razpis izvede Javni sklad). Ob sprejetju pravilnika bo treba razpolagati z ustreznim fondom stanovanj, ki bi bil namenjen mladim in mladim družinam.

Kazalnik 1: sprejem Pravilnika o dodeljevanju namenskih najemniških stanovanj mladim

Kazalnik 2: število oddanih namenskih najemniških stanovanj mladim

Odgovorni nosilec 1: Občina Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: Javni stanovanjski sklad Občine Ajdovščina

Kazalnik 1: sprejem Pravilnika o dodeljevanju namenskih najemniških stanovanj mladim in mladim družinam					
Začetno stanje: ne					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Sprejem (Da)	Da	/	/	/	/

Kazalnik 2: število oddanih namenskih najemniških stanovanj mladim in mladim družinam					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	0	0	2	0	10

Ukrep 4.c: subvencioniranje obrestne mere za stanovanjske kredite mladih in mladih družin

Cilj ukrepa je mladim občanom, ki na območju občine prvič rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje, izboljšati dostopnost občinskih subvencij za najete stanovanjske kredite, kar je možno doseči z določitvijo mladih kot posebne kategorije upravičencev in/ali povečanjem najvišje možne višine odobrenega kredita za mlade (posebna kategorija so že po spremenjenem pravilniku). Namen ukrepa je omogočiti lažjo ureditev samostojnih bivalnih razmer za mlade v lokalni skupnosti ter posledično ohraniti mlade in njihove potenciale v lokalnem okolju. Občina je v letu 2017 sprejela nov Pravilnik o subvencioniranju obrestne mere in stroškov najetih stanovanjskih kreditov, na podlagi katerega so mladi do 34. leta starosti in mlade družine poseben, ločen sklop upravičencev. Subvencija se tako razpiše za dva sklopa: mladi upravičenci in ostali upravičenci. Oblikujeta se dva prednostna vrstna reda, za vsak sklop upravičencev posebej. Za vsak razpis posebej se določi tudi razdelitev proračunskih sredstev med oba sklopa upravičencev, višino subvencij oziroma višino kredita, ki ga lahko posameznik koristi, ter dohodkovni cenzus za upravičenost do subvencije (s sklepom župana). Ukrep predvideva, da se pri razdelitvi sredstev med oba sklopa upravičencev razpiše najmanj 60 % sredstev za sklop mladih in določitev višje subvencije, ki jo lahko pridobijo mladi upravičenci.

Kazalnik 1: višina razpisanih sredstev za mlade in mlade družine

Kazalnik 2: število koristnikov, ki uveljavljajo subvencijo za obrestno mero za mlade

Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik 1: višina razpisanih sredstev za mlade in mlade družine					
Začetno stanje: 68.445 €					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Višina (€)	70.000	70.000	80.000	80.000	80.000

Kazalnik 2: število koristnikov, ki uveljavljajo subvencijo za obrestno mero za mlade					
Začetno stanje: 8					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	10	10	12	12	12

Ukrep 4.č: subvencioniranje komunalnega prispevka za mlade in mlade družine

V letu 2016 je bil sprejet Odlok o subvencioniranju komunalnega prispevka za mlade in mlade družine v občini Ajdovščina. V odloku so določeni pogoji in upravičenci do subvencioniranja plačila komunalnega prispevka, višina subvencije ter postopek za uveljavljanje subvencije. Pogoji za pridobitev subvencije določajo, da vlagatelj na območju občine Ajdovščina prvič rešuje stanovanjsko vprašanje z gradnjo novega stanovanjskega objekta ali z rekonstrukcijo obstoječega stanovanjskega objekta (dokazuje z izjavo) in je zemljiškoknjižni lastnik zemljišča. Višina subvencije znaša 40 % od odmerjenega komunalnega prispevka za mlade posameznike in 50 % od odmerjenega komunalnega prispevka za mlade družine. Ukrep predvideva subvencioniranje komunalnega prispevka za mlade do 34. leta starosti in mlade družine v občini Ajdovščina.

Kazalnik 1: število koristnikov

Kazalnik 2: višina dodeljenih subvencij
Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik 1: število koristnikov					
Začetno stanje: 25					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	25	25	25	25	25

Kazalnik 2: višina dodeljenih subvencij					
Začetno stanje: 33.699€					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Višina (€)	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000

Ukrep 4.d: hiše za mlade in mlade družine

Projekt »Hiše za mlade in mlade družine« predvideva naselje z do 50 hišami v velikosti približno 65 do 75 m², ki jih bodo lahko kupili mladi in mlade družine po nizki ceni. Občina bi zagotovila in komunalno opremila ustrezno veliko zemljišče, na katerem bo možna uresničitev projekta, Javni stanovanjski sklad Občine Ajdovščina pa potrebno dokumentacijo in izvajalca del. Projekt je v prvi fazi načrtovan v manjšem obsegu, na 3.000 m² velikem zemljišču v kraju Dobravlje, kjer je možna umestitev do 6 hiš.

Kazalnik: število dodeljenih hiš za mlade in mlade družine
Odgovorni nosilec 1: Občina Ajdovščina
Odgovorni nosilec 2: Javni stanovanjski sklad Občine Ajdovščina

Kazalnik: število dodeljenih hiš za mlade in mlade družine					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	4	2	0	40	0

Ukrep 4.e: subvencioniranje nakupa stanovanjskih enot v občini Ajdovščina mladim

Posebna skrb za stanovanjske razmere mladih za razvoj lokalne skupnosti je zelo pomembna z vidika ohranjanja učnih, delovnih in drugih razvojnih potencialov mladih v lokalnem okolju. Po drugi strani pa prav pomanjkanje finančnih sredstev v veliki meri otežuje in upočasnjuje mlade k odločitvi o ureditvi prve stanovanjske problematike. Občina Ajdovščina želi mladim in mladim družinam pomagati pri procesu osamosvajanja, zato ukrep predvideva subvencioniranje nakupa stanovanjske enote v občini Ajdovščina, s katerim se bo upravičencem dodelilo enkratno subvencijo za prvo reševanje stanovanjskega problema na območju občine Ajdovščina. Realizacija dodelitve subvencij je predvidena preko vsakoletnega javnega razpisa. Višina subvencije bo določena v ustrezno večji višini (do največ 20.000 €), da bi se lahko z enkratnim ukrepom bistveno pripomoglo mladim k reševanju prvega stanovanjskega problema.

Kazalnik: višina in število dodeljenih subvencij
 Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: višina in število dodeljenih subvencij					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
višina subvencije /upravičenca	do 20.000	do 20.000	do 20.000	do 20.000	do 20.000
število dodeljenih subvencij	4	2	0	0	0

6.4. Participacija in informiranje

Politično in širše družbeno delovanje mladih kaže na »zdravo« delovanje demokracije in pozitivno vpliva na oblikovanje identitete mladostnika. Participacija se nanaša na aktivno udeležbo in resnično vplivanje mladih na odločitve, ki zadevajo njihovo življenje v lokalnem okolju. Lokalne institucije in organizacije ponujajo mladim možnost za večji nadzor nad tem, kar se jim dogaja, tako, da se z njimi posvetujejo, sodelujejo in jim omogočajo udejstvovanje.

Informiranje mladih zajema najrazličnejše (nekomercialne) družbene aktivnosti, ki mladim nudijo informacije s področij, ki jih zadevajo oziroma jim omogočajo, da aktivno odločajo o lastnem osebnem razvoju. Med osnovne informativne vsebine prištevamo predvsem informacije povezane s šolanjem, poklicnim usmerjanjem, zaposlovanjem, osamosvajanjem, zdravjem in socialnim varstvom, pomočjo v stiski, prostim časom, zagovorništvom in pravicami, aktivnimi dejavnostmi, aktivnostmi v prostem času, ekologijo, mednarodnimi dejavnostmi itd.

Pri posredovanju informacij, ki vplivajo na življenje in aktivnosti mladih in pri spodbujanju mladih k participaciji, ima lokalna skupnost pomembno vlogo, ki jo krepi na načine, podkrepljene z naslednjimi ukrepi.

Strateški cilj 5: vključevanje mladih v odločanje v lokalni skupnosti

Ukrep 5.a: ohranitev kategorije »mladi« v projektu participativnega proračuna Moja pobuda

»Moja pobuda« je projekt uresničevanja participativnega proračuna v občini Ajdovščina za dveletno obdobje. Območje občine Ajdovščina je za potrebe izvedbe participativnega proračuna razdeljeno na 6 območij, znotraj katerih občani predlagajo in glasujejo o projektnih predlogih. V letu 2018 se je dodalo posebno kategorijo »mladi« – na celotnem območju občine Ajdovščina mladi predlagajo in glasujejo o projektnih predlogih, namenjenih mladim. Za mlade se štejejo občani od 15. do dopolnjenega 29. leta starosti.

Kazalnik 1: število mladih, ki se udeležijo glasovanja projekta Moja pobuda
 Kazalnik 2: število pobud, ki so jih mladi predlagali za kategorijo »mladi«
 Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik 1: število mladih, ki se udeležijo glasovanja projekta Moja pobuda					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	800	0	0	1000	0

Kazalnik 2: število pobud, ki so jih mladi predlagali za kategorijo »mladi«					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	10	0	0	10	0

Ukrep 5.b: osveščanje mladih o pomenu vključevanja mladih v proces oblikovanja politik na lokalni in državni ravni

Ukrep obsega izvajanje programov informiranja mladih o pomenu vključevanja mladih v proces oblikovanja politik tako na lokalni kot tudi na državni ravni. Pri tem se sofinancirajo programi in vsebine, ki obsegajo področja aktivne participacije mladih, pomen vključevanja mladih v lokalne in državne politike, predvsem na tistih področjih, ki zadevajo mlade.

Namen ukrepa je spodbujanje in vključevanje mladih v lokalno politiko ter približevanje delovanja občinske uprave mladim.

Kazalnik: število izvedenih usposabljanj in kampanj
 Odgovorni nosilec: Mladinski svet Ajdovščina

Kazalnik: število izvedenih usposabljanj in kampanj					
Začetno stanje: 4					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	2	2	2	2	2

Ukrep 5.c: pogovor z županom Občine Ajdovščina na dogodku Dan mladih, ki ga organizira Mladinski svet Ajdovščina

Ukrep predvideva, da se v sklopu Dneva mladih, ki ga organizira Mladinski svet Ajdovščina, izvaja tudi pogovor med županom in mladimi občani. Župan nameni čas, da jim odgovarja na vprašanja, komentira njihove ideje, predloge in mnenja.

Kazalnik: izvedba pogovora z županom na dogodku Dan mladih
 Odgovorni nosilec 1: Mladinski svet Ajdovščina
 Odgovorni nosilec 2: župan občine Ajdovščina

Kazalnik: izvedba pogovora z županom na dogodku Dan mladih					
Začetno stanje: 1					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	1	1	1	1	1

Ukrep 5.č: snovalnica mladih

Ukrep predvideva serijo vsebinskih aktivnosti za mlade med 15.in 23. letom starosti, v katerih bodo lahko razglabljali o aktualnih temah, imeli možnost konstruktivnega razmišljanja in razvijanja oziroma snovanja idej za prihodnost. Omogočeno jim bo druženje s priznanimi raziskovalci, gospodarstveniki, voditelji, s katerimi bodo lahko delili svoja stališča, pomisleke in mnenja. Cilj snovalnice mladih je spodbuditi mlade k angažiranju pri soodločanju o njihovi prihodnosti.

Kazalnik 1: vzpostavitev in delovanje »snovalnice mladih«

Kazalnik 2: število vključenih posameznikov v »snovalnico mladih«

Odgovorni nosilec: Zavod Beta – Inštitut za razvoj družbe

Kazalnik 1: vzpostavitev in delovanje »snovalnice mladih«					
Začetno stanje: ni vzpostavljena in ne deluje					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Vzpostavitev in delovanje (da/ne)	Ne	Da	Da	Da	Da

Kazalnik 2: število vključenih posameznikov v »snovalnico mladih«					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	0	10	10	10	10

Ukrep 5.d: vključevanje mladih v službe sil za zaščito in reševanje

Pomembnost in povezanost služb zaščite in reševanja se izkaže ob nesrečah. Ukrepi so usmerjeni v povečanje števila mladih v društvih, ki spadajo pod organizacijo sistema civilne zaščite. Zaradi podnebnih sprememb se soočamo s povečanim številom podnebno pogojenih naravnih nesreč, zato strukture civilne zaščite potrebujejo nove moči. S tem se v mladih vzpodbuja pripadnost lokalni skupnosti in krepi čut do pomoči sočloveku v stiski. Poleg tega pa posameznik razvija odgovornost in družbeno socialne kompetence ter veščine.

Kazalnik: število novo vključenih posameznikov v sestav sil za zaščito in reševanje

Odgovorni nosilec: Štab civilne zaščite občine Ajdovščina

Kazalnik: število novo vključenih posameznikov v sestav sil za zaščito in reševanje					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število udeležencev	0	10	10	10	10

Strateški cilj 6: sistem celovitega informiranja mladih v občini

Ukrep 6: nadgradnja spletnega portala winfo.si in njegova promocija

Ukrep predvideva nadgradnjo spletnega portala winfo.si. Gre za »Wajdovski informator za mlade«, kjer mladi lahko dobijo vse pomembne informacije s področja izobraževanja, zaposlovanja, stanovanj, zdravja, socialne varnosti in prostovoljstva ter informacije o aktualnih natečajih in razpisih o splošnem dogajanju v občini Ajdovščina. Za promocijo portala bodo potekale tudi kampanje za mlade, na različnih dogodkih in preko socialnih omrežij, da se pridobi nove uporabnike oziroma naročnike na e-novičnik portala, ki bo izhajal vsak četrtek dopoldan v poštne nabiralnike.

Kazalnik 1: delovanje portala winfo.si

Kazalnik 2: število uporabnikov spletnega portala winfo.si

Odgovorni nosilec 1: Občina Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: Mladinski svet Ajdovščina

Odgovorni nosilec 3: MKC Hiša mladih Ajdovščina

Kazalnik 1: delovanje portala winfo.si					
Začetno stanje: vzpostavljen portal					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Delovanje (Da/Ne)	Da	Da	Da	Da	Da

Kazalnik 2: število uporabnikov spletnega portala winfo.si					
Začetno stanje: 539					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	550	550	700	700	800

6.5. Mladinsko organiziranje

Mladinske organizacije s svojimi aktivnostmi izboljšujejo kvaliteto življenja v okoljih, v katerih delujejo, saj prinašajo nove ideje, krepijo medkulturno in medgeneracijsko solidarnost, dajejo pobude za spremembe in bogatijo ponudbo priložnosti za prostovoljske aktivnosti.

Mladinske organizacije torej prinašajo številne dolgoročne prednosti tako za vključene mlade kot za lokalno skupnost, ki naj bi prepoznavala njihov pomen in spodbujala njihovo delovanje. Občina Ajdovščina podpira njihovo delovanje in razvoj – sofinancira delovanje kulturnega centra mladih, delovanje lokalnega mladinskega sveta ter delovanje drugih mladinskih organizacij in programov.

Strateški cilj 7: izboljšanje pogojev za delovanje organizacij v mladinskem sektorju in podpora pri organiziranem druženju mladih na podeželju

Ukrep 7.a: sofinanciranje delovanja mladinskega kulturnega centra

Ukrep obsega podporo delovanju enote Zavoda za šport Ajdovščina – Mladinskega kulturnega centra Hiša mladih. Namenjen je spodbujanju participacije mladih, njihovega aktivnega preživljanja prostega časa, neformalnega učenja in vključevanja v druge obšolske dejavnosti, poleg tega pa še omogočanju aktivnega državljanstva, uveljavljanju večkulturne vzgoje ter integraciji mladih skozi boljše poznavanje položaja in vloge mladih v družbi. Cilj ukrepa je sofinanciranje delovanja mladinskega centra v občini. Mladinski kulturni center nudi infrastrukturo, ki mladim nudi prostor za druženje in razvijanje njihovih interesov, in kadrovsko podporo interesnim oblikam združevanja mladih.

Kazalnik: redno letno sofinanciranje dejavnosti MKC Hiša mladih Ajdovščina

Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: redno letno sofinanciranje dejavnosti MKC Hiša mladih Ajdovščina					
Začetno stanje: 154.297,00					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Višina (€)	160.000	160.000	165.000	165.000	165.000

Ukrep 7.b: sofinanciranje delovanja mladinskega sveta

Ukrep obsega podporo delovanju lokalnega mladinskega sveta – Mladinskega sveta Ajdovščina v občini. Namenjen je spodbujanju aktivne participacije mladih, spodbujanju neformalnega učenja, omogočanju aktivnega državljanstva mladih, integraciji mladih skozi boljše poznavanje položaja in vloge mladih v družbi ter zastopanju interesov mladih in mladinskih struktur v občini. Cilj ukrepa je sofinanciranje delovanja mladinskega sveta v občini.

Kazalnik: redno letno sofinanciranje dejavnosti Mladinskega sveta Ajdovščina

Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: redno letno sofinanciranje dejavnosti Mladinskega sveta Ajdovščina					
Začetno stanje: 20.000 €					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Višina (€)	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000

Ukrep 7.c: sofinanciranje delovanja mladinskih organizacij

Ukrep obsega sofinanciranje mladinskih programov in projektov v občini. Namen ukrepa je spodbujanje aktivnega preživljanja prostega časa mladih, in sicer z udejstvovanjem mladih, omogočanjem mladinskega dela in spodbujanjem razvoja mladinske politike s podporo kakovostnim mladinskim programom, projektom in programom za mlade, ki prispevajo k usposabljanju in pridobivanju veščin ter socialnemu vključevanju mladih.

Cilj ukrepa je sofinanciranje mladinskih programov in projektov, programov za mlade ter

sofinanciranje stroškov delovanja izvajalcev. Ukrep omogoča izvajanje kakovostnih projektov in programov mladinskih organizacij ter vključevanje čim večjega števila mladih v tovrstne aktivnosti. Sofinanciranje delovanja mladinskih organizacij se okrepi v tistih programih in projektih, ki se izvajajo na območju več krajevnih skupnosti.

Kazalnik: redno letno sofinanciranje projektov in programov mladinskih organizacij
Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: redno letno sofinanciranje projektov in programov mladinskih organizacij					
Začetno stanje: 30.660 €					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Višina (€)	33.000	33.000	33.000	35.000	35.000

Ukrep 7.č: sofinanciranje programov letovanj

Ukrep vključuje sofinanciranje letovanj mladih v skladu s Pravilnikom o sofinanciranju mladinskih in otroških programov in projektov ter letovanj v občini Ajdovščina.

Kazalnik: redno letno sofinanciranje programov letovanj
Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: sofinanciranje programov letovanj					
Začetno stanje: 17.422 €					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Višina (€)	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500

Ukrep 7.d: letni posvet o razvoju in delovanju MKC Hiša mladih Ajdovščina med predstavniki MKC Hiša mladih Ajdovščina, predstavniki mladinskih organizacij in predstavniki organizacij za mlade ter ostalimi najemniki, ki imajo v najemu prostore v Hiši mladih in ki vplivajo na delovanje in razvoj MKC Hiša mladih Ajdovščina

Namen ukrepa je vključiti mlade in mladinske organizacije v pripravo letnega načrta delovanja MKC Hiša mladih Ajdovščina z namenom priprave kakovostnih programov za mlade, ki bodo prispevali k večjemu številu uporabnikov MKC Hiša mladih Ajdovščina in njegovih programov.

Kazalnik: priprava letnega načrta delovanja in razvoja MKC Hiša mladih Ajdovščina v sodelovanju z organizacijami v mladinskem sektorju
Odgovorni nosilec: MKC Hiša mladih Ajdovščina

Kazalnik: priprava letnega načrta delovanja in razvoja MKC Hiša mladih Ajdovščina v sodelovanju z organizacijami v mladinskem sektorju					
Začetno stanje: 1					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Priprava načrta / leto	1	1	1	1	1

Ukrep 7.e: mladinske sobe na podeželju

Ukrep obsega podporo delovanju mladih iz lokalne skupnosti, ki stanujejo na podeželju. Z njim želimo mlade spodbuditi pri organiziranem druženju, ustvarjanju in preživljanju prostega časa, obenem pa jim ponuditi priložnost, da zavzamejo svoje mesto v družbi, konkretnije na podeželju. Tako bomo mlade tudi aktivirali, da sami poskrbijo za dejansko uresničitev in vzdrževanje mladinskih sob, ki jim bodo na voljo za uporabo.

Kazalnik 1: število letno izvedenih obnov mladinskih sob na podeželju

Kazalnik 2: sredstva za obnovo mladinskih sob

Odgovorni nosilec 1: Občina Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: Mladinski svet Ajdovščina

Kazalnik 1: število letno izvedenih obnov mladinskih sob na podeželju					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	0	1	1	0	1

Kazalnik 2: sredstva za obnovo mladinskih sob					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Višina (€)	0	10.000	10.000	0	10.000

6.6. Sociala in prostovoljstvo

Mladi sodijo med ranljive družbene skupine, zato je pomoč lokalne skupnosti pri vključevanju mladih v vse ravni družbenega in socialnega življenja ključnega pomena. Vsaka lokalna skupnost bi morala mladim omogočati čim večjo socialno vključenost, saj bi s tem mladi pridobili občutek varnosti in stabilnosti. S tem, ko mladim zagotovimo varnost, jim hkrati zagotovimo tudi pogoje za osebno rast in razvoj ter finančno neodvisnost. Tista lokalna skupnost, ki mladim omogoča enakopravni družbeni položaj in jim zagotavlja osnovne materialne dobrine, lahko napreduje, saj bodo mladi, ki bodo v takem okolju odraščali, k temu prispevali. Solidarna ozaveščenost in udejstvovanje posameznika pa lahko napredek lokalne skupnosti k boljšemu in bolj povezanemu sobivanju le še podkrepi. Občina Ajdovščina to področje podpira s spodaj opisanimi ukrepi.

Strateški cilj 8: izboljšanje pogojev za socialno vključenost mladih

Ukrep 8.a: subvencioniranje najemnin mladih v tržnih najemniških stanovanjih

Ukrep obsega financiranje subvencioniranja tržnih najemnin v lokalni skupnosti za mlade med 15. in 34. letom starosti, ki rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje. Cilj ukrepa je mladim, ki na območju občine rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje, izboljšati dostopnost občinskih subvencij za tržne najemnine. Namen ukrepa je omogočiti lažjo ureditev samostojnih bivalnih razmer za mlade v lokalni skupnosti ter posledično ohraniti mlade in njihove potenciale v lokalnem okolju.

Kazalnik: število subvencioniranih najemnin za mlade v tržnih najemniških stanovanjih letno
Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: število subvencioniranih najemnin za mlade v tržnih najemniških stanovanjih letno					
Začetno stanje: 3					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	5	5	5	5	5

Ukrep 8.b: ajdovska mladinska prostovoljska kartica

Ukrep predvideva vzpostavitev mladinske prostovoljske kartice, s katero bodo imeli mladi prostovoljci iz občine Ajdovščina možnost koriščenja različnih ugodnosti. S tem projektom želimo mladim prostovoljcem pokazati, da so pomemben del družbe, da je njihova solidarnost pomemben gradnik lokalne skupnosti.

Kazalnik 1: izvedba in delovanje mladinske prostovoljske kartice

Kazalnik 2: število uporabnikov mladinske prostovoljske kartice v občini Ajdovščina

Odgovorni nosilec 1: Mladinski svet Ajdovščina

Odgovorni nosilec 2: organizacije, ki podpirajo prostovoljstvo v občini Ajdovščina

Kazalnik: delovanje mladinske prostovoljske kartice					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	Ne	Da	Da	Da	Da

Kazalnik: število uporabnikov mladinske prostovoljske kartice v občini Ajdovščina					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	0	5	10	20	25

Ukrep 8.c: organizacija dogodka in zbiranje sredstev za ogrožene mlade

Z ukrepom želimo opozoriti na nekatere pomembne teme med mladimi, ki so na različne načine socialno ogroženi. Preko organizacije dogodka oziroma koncerta, bomo zbirali sredstva za pomoč in podporo tem mladim. Preko informiranja o dogodku in izbrani tematiki v javnosti pa bomo pripomogli k detabuizaciji določene teme med ljudmi in k opolnomočenju mladih nasploh. Dogodek se bo predstavljal pod imenom Škou Šou.

Kazalnik 1: organizacija in izvedba dogodka Škou Šou

Odgovorni nosilec 1: Mladinski svet Ajdovščina

Odgovorni nosilec 3: MDPM Ajdovščina

Odgovorni nosilec 4: Klub ajdovskih študentov in dijakov

Kazalnik 1: organizacija in izvedba dogodka <i>Škou Šou</i>					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	1	1	1	1	1

6.7. Mobilnost, prosti čas, družbeno-kulturne dejavnosti in šport

Občina Ajdovščina skrbi za podporo pristočasnih aktivnosti in udejstvovanja mladih na različnih področjih. Finančno in prostorsko podpira mlade pri koristnem preživljanju prostega časa ter jih spodbuja k pridobivanju novih izkušenj in širjenju obzorja, kar jim omogoča pozitivnejši identitetni razvoj in uspešnejše iskanje svoje vloge v civilni družbi.

Strateški cilj 9: izboljšanje pogojev za lokalno in mednarodno mobilnost mladih

Ukrep 9: sofinanciranje mladih za odprave v tujino

Sofinanciranje stroškov mladih iz občine Ajdovščina, ki se odločijo za odprave v tujino oziroma mednarodno mobilnost, je ukrep, ki spodbuja pustolovski in hkrati raziskovalni duh mladih ter njihovo željo po odkrivanju novih znanj in spoznanj. Odprave mladih v tujino, ki se bodo sofinancirale, morajo obsegati samostojno potovanje s točno določenim namenom oziroma ciljem in so v večji meri organizirane v lastni režiji ali pa gre za skupinske odprave mladih, ki imajo humanitarni ali izobraževalni namen.

Kazalnik: število sofinanciranih odprav
Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: število sofinanciranih odprav					
Začetno stanje: 0					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	5	5	8	8	8

Strateški cilj 10: vzdrževanje in omogočanje infrastrukturnih pogojev za pristočasne in družbeno-kulturne dejavnosti

Ukrep 10.a: izvajanje letnega kina in drugih filmskih projekcij v občini Ajdovščina

Zaradi velikega zanimanja mladih za projekcije filmov se bo ukrep tudi nadalje izvajal v okviru programa letnega kina ob MKC Hiša mladih Ajdovščina v upravljanju MKC Hiša mladih Ajdovščina. Nekatera leta se bo izvajal samo v poletnem času, nekatera leta pa tudi v zimskem. Dodatno Občina Ajdovščina na podlagi Lokalnega programa kulture sofinancira kino dejavnost, ki se izvaja v Dvorani prve slovenske vlade.

Kazalnik: število predvajanih vsebin/filmov za mlade
Odgovorni nosilec 1: MKC Hiša mladih
Odgovorni nosilec 2: KAŠ
Odgovorni nosilec 3: Občina Ajdovščina

Kazalnik: število predvajanih vsebin/filmov za mlade					
Začetno stanje: 3					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	11	11	11	11	11

Ukrep 10.b: prostori za potrebe vaj glasbenih skupin ter prostori za umetnike

Ukrep predvideva nadaljnjo oddajanje občinskih prostorov v najem lokalnim glasbenim skupinam za potrebe vaj ali prostore umetnikom ter nadaljnje urejanje najemnih razmerij z glasbenimi skupinami in umetniki.

Kazalnik: število oddanih prostorov lokalnim glasbenim skupinam/umetnikom
Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: število oddanih prostorov lokalnim glasbenim skupinam/umetnikom					
Začetno stanje: 23					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	35	35	35	35	35

Strateški cilj 11: ohranjanje in izboljšanje pogojev za športno aktivnost mladih

Ukrep 11.a: sofinanciranje izvajalcev športnih programov, namenjenih mladim

Ukrep obsega sofinanciranje programov, ki zagotavljajo možnosti vključevanja mladih v športne programe in v njihovo športno aktivnost. Cilj ukrepa je sofinanciranje izvajalcev športnih programov tako na tekmovalnem nivoju kot tudi pristočasnih programov z namenom spodbuditi zdrav življenjski slog med mladimi v lokalni skupnosti.

Kazalnik: število izvajalcev, ki izvajajo programe za mlade, sofinanciranih v okviru javnega razpisa
Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: število izvajalcev, ki izvajajo programe za mladino					
Začetno stanje: 34					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	37	37	37	37	37

Ukrep 11.b: izboljšanje infrastrukturnih pogojev za izvajanje športnih aktivnosti v občini Ajdovščina

Ukrep obsega ureditev tako zunanjih kot tudi notranjih infrastrukturnih športnih površin v mestu Ajdovščina in po krajevnih skupnostih z namenom športne rekreacije mladih. Urejena infrastruktura športnih površin je pogoj za razvijanje športa in izvajanje rekreacije. Dotrajana infrastruktura je manj privlačna za uporabnika, zato lokalna skupnost stremi k rednemu

vzdrževanju obstoječih športnih površin in k zagotavljanju novih, ki so v skladu s potrebami športa v občini Ajdovščina.

Kazalnik: število letno posodobljenih, na novo zgrajenih športnih površin (izvzeti projekti, ki so nastali v okviru projekta »Moja pobuda«)

Odgovorni nosilec: Občina Ajdovščina

Kazalnik: število urejenih infrastruktur športnih površin					
Začetno stanje: 2					
Leto	2024	2025	2026	2027	2028
Število	5	5	5	5	5

7. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE URESNIČEVANJA STRATEGIJE

Strategijo za mlade v občini Ajdovščina 2024 – 2028 sprejme Občinski svet Občine Ajdovščina za obdobje petih let. Predlog strategije za mlade v občini Ajdovščina je pripravil Mladinski svet Ajdovščina v sodelovanju z Občino Ajdovščina, lokalnimi organizacijami v mladinskem sektorju ter mladimi.

Za uresničevanje Strategije za mlade v občini Ajdovščina 2024 – 2028 je odgovorna Občina Ajdovščina.

V strategiji so postavljeni strateški cilji, ki jih želimo doseči, ter ukrepi s kazalniki za vsako leto posebej. Da bi bila Strategija za mlade v občini Ajdovščina učinkovita in bi v polnosti dosegala svoje cilje, ob tem pa upoštevala lastne usmeritve in smernice, je treba vzpostaviti in razviti ustrezne mehanizme za njeno spremljanje in evalvacijo.

Za sprotno spremljanje in vrednotenje izvajanja strategije se oblikuje delovna skupina, sestavljena iz:

- 1 predstavnika občinske uprave Občine Ajdovščina, ki ga predlaga direktor občinske uprave,
- 1 predstavnika občinskega sveta Občine Ajdovščina, ki ga predlaga župan,
- 1 predstavnika Mladinskega sveta Ajdovščina, ki ga predlaga Mladinski svet Ajdovščina ter
- 1 predstavnika MKC Hiša mladih Ajdovščina, ki ga predlaga Zavod za šport Ajdovščina.

Delovno skupino s sklepom imenuje župan.

Delovna skupina enkrat letno obravnava poročilo o izvajanju strategije v preteklem letu, ki ga pripravi občinska uprava. Po izteku veljavnosti strategije delovna skupina pripravi zaključno poročilo ter ga posreduje občinskemu svetu. Občinski svet zaključno poročilo obravnava in se do njega opredeli.

8. VIRI IN LITERATURA

- Bakovnik, N., Beočanin, T., Jazbar, J. 2013. *Strategija za mlade v občini Ajdovščina 2013-2018*. Ajdovščina: Mladinski svet Ajdovščina.
- Lozar, A., B. Čargo, N., Ambrožič, K., Zavnik, E. 2019, *Strategija za mlade v občini Ajdovščina 2019-2023*. Ajdovščina: Mladinski svet Ajdovščina.
- Bertoncini, Yves, Yves Chassard, Mohamed Harfi, Marie-Cecile Milliat, Amelie BarbierGauchard, Thierry Chopin in Killian Lemoine. 2008. Encourage young people's mobility in Europe. Strategic orientations for France and the European Union. Paris: La Documentation française.
- Fligstein, Neil. 2009. Stanovanjske razmere mladih. V Med otroštvom in odraslostjo, ur. Urban Boljka in Tatjana Rakar, 77–93. Ljubljana: MŠŠ – URSM in IVZ.
- Mladinski svet Slovenije. 2010. Programski dokument Izobraževanje mladih. Ljubljana: Mladinski svet Slovenije.
- Mladinski svet Slovenije. 2010. Programski dokument Organiziranje mladih. Ljubljana: Mladinski svet Slovenije.
- Mladinski svet Slovenije. 2010. Programski dokument Zaposlovanje mladih. Ljubljana: Mladinski svet Slovenije.
- Nacionalni program športa v RS (NPS). 2000. Ur. l. RS 24/2000. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200024&stevilka=1065> (15. marec 2012).
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda – Zavoda za šport Ajdovščina (Uradni list RS št. 36/2002, 107/2008, 56/2017).
- Ranc, Igor, ur. 2012. Lokalna mladinska politika. Ljubljana: Zveza ŠKIS; Ajdovščina: Mladinski svet.
- Sigalas, Emmanuel. 2010. Cross-border mobility and European identity: The effectiveness of intergroup contact during the ERASMUS year abroad. V European Union Politics, 11(2)241– 265.
- Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS) (Uradni list RS, št. 42/2010 in 21/18 – ZNOrg).
- Zakon o mladinskih svetih (ZMS) (Uradni list RS, št. 70/2000 in 42/2010).
- Revidirana Evropska listina o vključevanju mladih v lokalno in regionalno življenje.
- Statistični urad Republike Slovenije.
- Lavrič, M., Deželan, T. 2021, Mladina 2020, Maribor: Založba univerze v Ljubljani.
- Pravilnik o sofinanciranju mladinskih in otroških programov in projektov ter letovanj v občini Ajdovščina (Uradni list RS, št. 28/2023).